

GLISNE | KASINA WIELKA | KASINKA MAŁA | LUBOMIERZ | ŁĘTOWE
ŁOSTÓWKA | MSZANA GÓRNA | OLSZÓWKA | RABA NIŻNA

Mszana Dolna

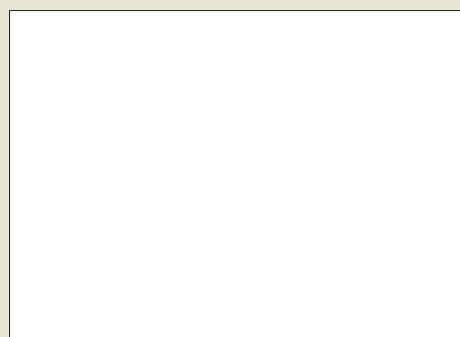
NASZA GMINA

LUTY 2013 Nr 1 [55] Cena 2 zł BIULETYN SAMORZĄDOWY

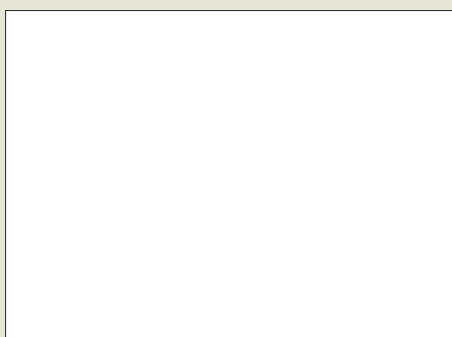
WWW.MSZANA.PL

JEŹDZĘ Z GŁOWĄ

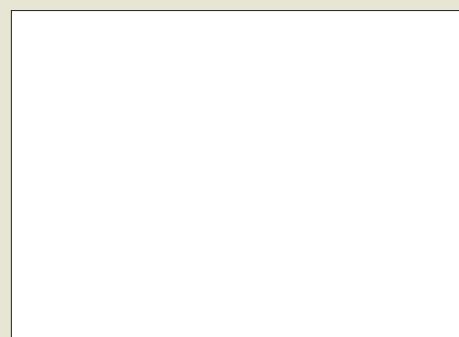
CZYTAJ – STR. 45

Nowoczesna sala gimnastyczna
dla przyszłych mistrzów sportu! STR. 30

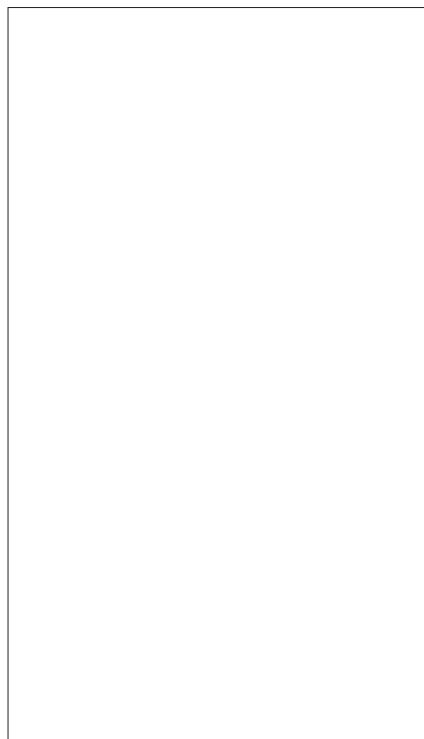
„Olszowianie” spotkali się
z ks. kardynałem Dziwiszem STR. 37

Dzień Babci i Dziadka w szkołach
na terenie gminy STR. 44

Nie prowadzę dialogu ze złośliwą krytyką

Rozmowa z **BOLESŁAWEM ŻABĄ**,
wójtem Mszany Dolnej, na półmetku kadencji

kretnie działania, które są gwarancją dalszego rozwoju naszej Małej Ojczyzny.

– A ocena realnych możliwości gminy, o której Pan wspominał, była zadowolająca?

– Oczywiście! Mszana Dolna to gmina z wielkimi atutami. Potencjał jej drzemie przede wszystkim w mieszkańcach: ludziach twardych, pracowitych i zaradnych. Na każdym kroku dostrzegam przejawy przedsiębiorczości i gospodarności oraz bardzo udane i skuteczne próby tworzenia małych – średnich przedsiębiorstw. Gmina posiada spore i niekwestionowane zasoby naturalne, sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji. Posiadamy rewelacyjne warunki klimatyczne, ale też dobre położenie ze względu na sieć dróg krajowych i wojewódzkich, co ma zasadnicze znaczenie dla możliwości dalszego rozwoju.

– Które z efektów podjętych przez Pana działań są dziś najbardziej widoczne?

– Wielokrotnie przekonałem się, że dla mieszkańców naszej gminy ważniejsze od uprawiania politykierstwa, taniego populizmu serwowanego w naszym życiu samorządowym na każdym kroku, są działania przewidywalne, oparte na gospodarskim myśleniu, szczególnie jeśli chodzi o kwestię wydawania publicznych pieniędzy.

CZYTAJ – STR. 23

– Jak ocenia Pan dwa lata sprawowania funkcji wójta?

– Był to czas bardzo intensywnej pracy. Wraz z Radą Gminy podjąłem się realizacji zamierzonych na samym początku zadań. Wszystkie te działania poprzedziliśmy analizami i oparliśmy na ocenie realnych możliwości gminy. Staraliśmy się także unikać nadętego populizmu – naszym wyznacznikiem nie były i nie są chwytliwe hasła, ale kon-

Dwa lata pracy Rady

Podsumowując pracę Naszej Rady od wyborów, należy powiedzieć, że nie był to czas zmarnowany.

Po ukonstytuowaniu się Rada pracuje solidnie i odpowiedzialnie, zachowując swoją autonomię w sposób rzeczowy współpracuje z Wójtem.

Wartością samą w sobie jest styl i sposób obradowania, oraz pracy nad uchwałami, kiedy to mimo różnic i odmiennych zdań Rada potrafi dojść do porozumienia. Wszystkim Radnym, a szczególnie tym którzy mandat radnego sprawują po raz pierwszy chcę serdecznie podziękować za postawę i dbanie o dobre imię Rady. Sesje Rady i posiedzenia Komisji odbywały się przy wysokiej frekwencji radnych, oraz przy udziale zaproszonych gości; posłów na Sejm Rzeczypospolitej Tadeusza Patality, Bronisława Dutki, Wiesława Janczyka, przedstawicieli Starostwa Powiatu, Rady Powiatu, Komendanta Komisariatu Policji, Komendanta Państwowej i Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej, Naczelnika Grupy Podhalańskiej GOPR, państwa sołtysów, dyrektorów jednostek organizacyjnych Urzędu Gminy, oraz mediów lokalnych; portal Gorc24, Tygodnik Podhalański i TV28. Chciałem pokreślić dużą aktywność radnych, wyrażającą się w rzeczowej dyskusji i w podejmowaniu konstruktywnych uchwał i wniosków, jak również wielkim zaangażowaniem w działaniu na rzecz swoich wsi i całej gminy.

CZYTAJ – STR. 23

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. (18) 331 00 09, 331 02 23, 331 02 59

Redaguje zespół: Tadeusz Klimek, Agata Chorągwicka, Jan Chorągwicki, Dorota Mucha, Magdalena Polańska, ks. Jan Zajac (Śnieżnica)

Skład i druk: IPRESS STUDIO www.ipress.pro

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

ISSN 1899-3443a

Szanowni Mieszkańcy,

W 2012 roku minęły dwa lata od momentu, kiedy to Wy właśnie obdarzyliście mnie mandatem zaufania abym pełnił funkcję Wójta Gminy Mszana Dolna. Połowa kadencji to dla każdego wójta dobry i właściwy czas do podsumowań oraz refleksji nad tym co zostało zaplanowane i wykonane a także co przy okazji wyborów było deklarowane i jak dzisiaj wygląda realizacja wyborczych obietnic. Ale te dwa lata to również muszę stwierdzić bardzo krótki czas aby wiele można było dokonać w sytuacji, kiedy mamy do czynienia z wszechobecnym kryzysem, bezrobociem i coraz mniejszymi środkami krajowymi i zewnętrznymi tak bardzo niezbędnymi do realizacji priorytetowych zadań inwestycyjnych naszej gminy. Faktem jest, że okres i możliwości pozyskiwania największych kwot z funduszy zewnętrznych przypadł na lata 2006 -2010. Niestety polityka w poprzedniej kadencji była głównie skierowana na pozyskiwanie funduszy, które przede wszystkim były przeznaczane na rozbudowę infrastruktury sportowej, zapominając o takich priorytetach jak modernizacja i budowa nowych dróg, czy chociażby zaopatrzenia ludzi w wodę oraz kanalizacji. Mając na uwadze realizację w kadencji 2010-2014 tych najbardziej kosztownych zadań inwestycyjnych od samego początku prowadziłem i prowadzę wraz z Radą Gminy oszczędną politykę gospodarowania publicznymi środkami finansowymi. Gmina stale aplikuje o środki zewnętrzne z każdych możli-

FOT. FOTOREPAP.PL

wych źródeł jakie obecnie są dostępne w ramach prowadzonych naborów i posiadanej dokumentacji. Aby aplikować o jak największe dotacje z Unii Europejskiej a także środków krajowych, które będą możliwe do pozyskania w latach 2014-2020 systematycznie są przygotowywane i opracowywane już dzisiaj dokumentacje dotyczące budowy kanalizacji w kolejnych miejscowościach, infrastruktury dogowo-mostowej, oświetleniowej, modernizacji placówek oświatowych, budowy sali gminastycznej w Mszanie Górnej, oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Nie zapominamy również o zadaniach jakie są do wykonania na płaszczyźnie dotyczącej kultury, turystyki i uprawiania sportów masowych. Obecnie gmina prowadzi prace nad budową tak bardzo oczekiwanych przez mieszkańców tras narciarskich w miejscowości Kasina Wielka i Lubomierz. Chcemy w tym przypadku wykorzystać wielki potencjał możliwości jaki posiada nasza gmina i oddać tym samym hołd dla tych wszystkich sportowców-reprezentantów Polski, którzy godnie reprezentowali i nadal reprezentują naszą Małą Ojczyznę w kraju i za granicą.

W dwumiesięczniku (nr 1, I-II 2013) **Mszana Dolna Nasza Gmina**, a także stronie internetowej (www.mszana.pl) przedstawiam Państwu szczegółowy wykaz zrealizowanych a także kontynuowanych zadań w okresie 2010-2012 mojej działalności jako Wójta Gminy Mszana Dolna. Dokonując analizy tych dwóch lat mojej pracy proszę o merytoryczną i uczciwą ocenę tej pierwszej połowy kadencji.

BOLESŁAW ŻABA, Wójt Gminy Mszana Dolna

WYDARZENIA

Inwestycje 2011-2012	4
Nie prowadzę dialogu ze złośliwą krytyką	23
Dwa lata pracy Rady	23
Radni uchwalili	24
Wymarzony wóz bojowy	24
Solary w naszej Gminie już po przetargu	24
Spotkanie ze świętym	25

LUDZIE

Do utraty tchu	26
----------------	----

WYDARZENIA

Reaguj na przemoc	29
Nowoczesna sala gimnastyczna	

dla przyszłych mistrzów sportu!	30
150. rocznica wybuchu powstania styczniowego	32
Narty – taka prosta rzecz...	33

KULTURA

Kolędnicy z przedszkola	35
Kolędzimy Jezusowi	36
Z wizytą u kardynała Dziwisza	37
Z kolędą na Wschodzie	37
Zagroście ta Turoniowi	38
Kto czyta, więcej wie	40

EDUKACJA

Bezpiecznie na stoku z Inspektorem Wawelkiem	41
Odwiedziny w Domu Seniora	42

Dzieci dzieciom bajki piszą	42
Zagórzańska Kraina Legend	42
Idee Korczaka, humor Tuwima	43
Szkoła na ferie	44
Laurki od wnuków	44
Patrol Elektrośmięci	44
Jeżdżę z głową	45
Czas wigilijnych spotkań	46
Kasina Wielka wyróżniona	47
Oplątek na Uniwersytecie Pedagogicznym	47
Do wyższych rzeczy zostałem stworzony	
– czyli Boża rywalizacja na stoku	48
Karnawał Góralski – równorzędne nagrody dla grup kolędniczych z terenu Gminy	49

SPORT

Te same szkoły na podium	49
Małopolska Liga Biegów Narciarskich	51
Justyny Kowalczyk na finiszu sezonu	52

INWESTYCJE 2011-2012

INWESTYCJE DROGOWE GLISNE

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Droga na osiedlu RYDZONIE - Wykonanie odcinka drogi o nawierzchni żwirowej o dł. 190 mb + montaż rur przepustowych PVC 2x 6 mb	18.184,32 zł.
2.	Droga na osiedlu RYDZONIE – Wykonanie remontu nawierzchni asfaltowej poprzez remont częściowy mieszanką smołowo - grysową	10.500,11 zł.
3.	Droga na osiedlu KIECE – Droga do cmentarza w Glisnem – wykonanie poszerzenia drogi i zamontowanie korytek ściekowych głębokich na odcinku 112 mb	6.172,44 zł.
RAZEM		34.854,87 zł.

INWESTYCJE GLISNE

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Studnia wiercona dla Szkoły Podstawowej	30 000,00 zł.
2.	Zakup urządzeń na plac zabaw dla szkoły Podstawowej	8.500,00 zł.
RAZEM		38.500,00 zł.

INWESTYCJE DROGOWE KASINKA MAŁA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	– W 2011 r. remont drogi do os. „Żądlówka” w Kasince Małej w km 0+000 – km 0+520 – wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na odcinku 520 mb - wartość robót budowlanych: 181.772,48 zł. - W 2012 r. dokończenie budowy drogi wykonanej w 2011 w zakresie wykonania odwodnienia z koryt betonowych i montażu przepustów : kwota 40.934,41 zł.	222.706,89 zł.
2.	– w 2011 r. remont drogi do os. „Hosiówka” w Kasince Małej w km 0+000 – km 0+510 – wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na odcinku 510 mb - wartość robót budowlanych: 158.605,43 zł. - W 2012 r. dokończenie budowy drogi wykonanej w 2011 w zakresie wykonania odwodnienia z koryt betonowych i montażu przepustów : kwota 17.367,60 zł.	175.973,03 zł.
3.	Remont drogi do os. „Górnice” w Kasince Małej w km 0+000 – km 0+330 - wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na odcinku 330 mb	105.022,07 zł.
4.	Odbudowa przepustu w ciągu drogi SEŁUSY BARTOSZKI w m. Kasinka Mała km 0+000	12.788,31 zł.
5.	Remont przepustu pod drogą powiatową nr 1626 K Kasinka Mała-Węglówka- Kasina Wielka w km 1+378 w miejscowości Kasinka Mała – os. Szczyпки - Współfinansowanie zadania powiatu limanowskiego w wysokości 50 % kosztów zadania zgodnie z Umową Nr PZD/IS/9/11 z dnia 31.08.2011 r. w sprawie dofinansowania zadania powiatu limanowskiego	54.164,03 zł.
6.	Remont nawierzchni żwirowej drogi na odcinku PYRZE - KSIKI w m. Kasinka Mała	24.718,08 zł.
7.	Droga do pól na osiedlu Seusy – Łabyzy – zakup rur przepustowych i wykonanie robót ziemnych	13.902,42 zł.

8.	Budowa mostu na granicy Kasinki Małej i Lubnia w ciągu drogi do os. Ksiki – Gmina Mszana Dolna partycypowała w kosztach budowy najazdów na most w kwocie 20.000,00 zł.	20.000,00 zł.
9.	Opracowanie dokumentacji projektowej dla celów budowy drogi do osiedli Kanie i Bydłonie – wartość zadania - 73.787,70 zł.	36.893,85 zł.
10.	Remont drogi do os. „Górnice II” w Kasince Małej w km 0+000 – km 0+310 w zakresie wykonania odwodnienia i drogi o nawierzchni asfaltowej o dł. 310 mb	128.488,72 zł.
11.	Remont drogi na os. NIEDOŚPIAŁY – KOPCIE w zakresie robót ziemnych koparką i utwardzenia drogi tłuczniem kamiennym	3.911,40 zł.
12.	Zakup materiałów malarskich: - dla celów malowania i renowacji barier mostowych w ciągu drogi Stożki-Zapotocze w Kasince Małej:	936,13 zł.
13.	Zakup materiałów malarskich: - dla celów malowania i renowacji barier mostowych w ciągu drogi Pyrze - Brzegi w Kasince Małej:	422,94 zł.
14.	Zakup materiałów malarskich: - dla celów malowania i renowacji barier mostowych w ciągu drogi Seusy-Łabuzy-Potok w Kasince Małej:	593,92 zł.
15.	Zakup materiałów malarskich: - dla celów malowania i renowacji barier mostowych w ciągu drogi Żabówka w Kasince Małej:	422,94 zł.
16.	Zakup materiałów malarskich: - dla celów malowania i renowacji barier mostowych w ciągu drogi Majeranówka w Kasince Małej	422,94 zł.
17.	Remont drogi Kanie Bydłonie na odcinku 0+090-0+190 w zakresie zabezpieczenia podbudowy nakładką asfaltową	21.686,60 zł.
18.	Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 968 na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową do osiedla Kalety o dł. 1817 mb - z planem realizacyjnym na lata 2012-2013. Z dof. województwa małopolskiego – ZDW – 497.202,10 zł.	994.404,21 zł.
19.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej do osiedla CIEŻAKI w Kasince Małej - I etap o dł. 260 mb	113.125,56 zł.
20.	Remont drogi do SP3 w Kasince Małej na osiedlu Żabówka w zakresie poprawy nawierzchni asfaltowej i zabezpieczenia drogi barierami sprężystymi.	85.376,48 zł.
21.	Wykonanie modernizacji na drodze do pól na os. Widzisz Górne w Kasince Małej w zakresie robót ziemnych i odwodnieniowych na odcinku 450 mb.	15.424,20 zł.
22.	Umocnienie rowu odwadniającego kortami betonowymi głębokimi przy drodze na osiedlu Chowańce Górne w Kasince Małej na odcinku 130 mb	22.871,70 zł.
23.	Opracowanie dokumentacji projektowej budowlano-wykonawczej dla zadania inwestycyjnego: „Budowa chodnika dla pieszych z oświetleniem drogowym oraz zatokami autobusowymi w ciągu drogi powiatowej nr 1626 K „Kasinka Mała – Węglówka – Kasina Wielka” w Kasince Małej w km 0+095 do km 1+140 (odc. od skrzyżowania z dr. woj. 964 do Ośrodka Zdrowia)”	44.157,00 zł.
RAZEM		2.098.413,42zł.

Droga do osiedla ŻĄDŁÓWKA

Droga do osiedla GÓRNIE

INWESTYCJE KASINKA MAŁA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Budowa małego placu zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. Juliana Tuwima w Kasince Małej Dofinansowanie z programu Radosna Szkoła 63 822,00 zł	128.616,00 zł
2.	Odnowa wsi Kasinka Mała przez wykonanie miejsc postojowych i chodnika dla pieszych przy ośrodku zdrowia, ogrodzenie boiska oraz wykonanie minitrybun przy boisku „ZENIT” w Kasince Małej Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 337 983,00 zł	560.944,00 zł
3.	Budowa małego placu zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 3 im. Jana Pawła II w Kasince Małej Dofinansowanie z programu Radosna Szkoła 54 104,00 zł.	115.359,35 zł
4.	Remont sanitariatów, wymiana drzwi wewnętrznych w budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Małej.	190.226,00 zł
5.	Wykonanie utwardzenia parkingu przy kompleksie „Orlik” w Kasince Małej	30.000,00 zł
RAZEM		1.025.145,35 zł.

Ogrodzenie boiska oraz wykonanie minitrybun przy boisku „ZENIT” w Kasince Małej

Mały plac zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 2 Juliana Tuwima w Kasince Małej

INWESTYCJE DROGOWE KASINA WIELKA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Przebudowa przepustu na most na os. SZELIGI w ciągu drogi Kasina Wielka Gruszowiec - dotacja z budżetu państwa na USKŻ – 100.000,00 zł.	329.354,22 zł.
2.	Budowa kładki pieszo-jezdnej na os. SKALSKIE	188.798,59 zł.
3.	Przebudowa przepustu na osiedlu Szymony	23.752,96 zł.
4.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej o dł. 140 mb na osiedlu DRĄGÓWKA - dotacja Marszałka z FOGR – 20.000,00 zł.	75.613,84 zł.
5.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej o dł. 185 mb na osiedlu ŻABY - dotacja Marszałka z FOGR – 37.070,00 zł.	93.541,76 zł..
6.	Naprawa upadliska i wymiana przepustu w ciągu drogi ROGI - SUKÓWKA	6.248,40 zł.
7.	Droga osiedlowo-polowa ŁACNE – roboty ziemne koparką – i pobór żwiru na drogę	3.198,00 zł.
8.	Dostawa żwiru na utwardzenie drogi od nowego kościoła do cmentarza.	1.476,00 zł.
9.	Wykonanie odcinka drogi o nawierzchni asfaltowej o dł. 130 mb na osiedlu BURDZIANY	64.318,95 zł.
10.	Wykonanie remontu częściowego nawierzchni asfaltowej na drodze PAŃSKIE - KRZYKACZE	22.056,61 zł.
11.	Wykonanie remontu częściowego nawierzchni asfaltowej na drodze PAŃSKIE	14.732,02 zł.
12.	Wykonanie remontu częściowego nawierzchni asfaltowej na drodze BRZEGI	4.063,06 zł.
13.	Wykonanie zabezpieczenia przyczółka mostu na dojeździe do starego kościoła w ciągu drogi do osiedla Wrzecionki	11.859,32 zł.
14.	Wykonanie przebudowy przepustu i zabezpieczenie skarpy drogi na osiedlu Łacne.	40.197,70 zł.
15.	Wykonanie przebudowy przepustu w ciągu drogi Kasina Wielka - Gruszowiec na osiedlu Drągi	28.276,95 zł.
16.	Wykonanie robót ziemnych na drodze do pól na osiedlu TURONIE	1.499,99 zł.
17.	Zabezpieczenie przepustu w ciągu drogi na osiedlu RUSINY – umocnienie i zabezpieczenie przyczółków przepustu kamieniem łamanym	6.150,00 zł.
18.	Wykonanie remontu nawierzchni drogi PAŃSKIE w Kasinie Wielkiej odcinek w km 2+000 - km 2+200 – wykonanie odwodnienia z koryt betonowych i wykonanie nawierzchni tłuczniowej	32.841,00 zł.
19.	Wykonanie dokumentacji projektowej dla celów „Budowy chodnika dla pieszych z oświetleniem drogowym w ciągu drogi powiatowej nr 1626 K „Kasinka Mała – Węglówka – Kasina Wielka” w Kasinie Wielkiej w km 8+580 do km 9+468 – strona lewa (odc. Od osiedla Klubki do skrzyżowania z dr. woj. 964)”	29.520,00 zł.
RAZEM		977.499,37 zł.

Droga do osiedla ŻABY

Droga na osiedlu BURDZIANY

Przepust na osiedlu DRĄGI

Przepust na osiedlu ŁACNE

Most w ciągu drogi Kasina Wielka – Gruszowiec na osiedlu SZELIGI

Most w ciągu drogi Kasina Wielka – Gruszowiec na osiedlu SZELIGI

INWESTYCJE KASINA WIELKA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Budowa dużego placu zabaw przy Zespole Placówek Oświatowych – budynek „A” w Kasinie Wielkiej. Dofinansowanie z programu Radosna Szkoła 96 974,00 zł.	196 341,00 zł
2.	Odnowa wsi Kasina Wielka przez wykonanie miejsc postojowych przy Orliku, miejsc postojowych przy Ośrodku Zdrowia oraz wykonanie trybun przy boisku Śnieżnica. Zadanie w trakcie realizacji. Koszt inwestycji 509 976,00 zł. Planowany termin zakończenia – sierpień 2013r. Dofinansowanie ze środków PROW 310 960,00 zł	Dotychczas poniesione koszty w wysokości 124 .695,48 zł
RAZEM		321.036,48 zł.

INWESTYCJE DROGOWE LUBOMIERZ

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Remont drogi SOBCZAKI w Lubomierzu – wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na odcinku 200 mb	59.951,41 zł.
2.	Remont drogi PRZYSŁOPEK w Lubomierzu – wykonanie remontu nawierzchni żwirowej	4.674,00 zł.
3.	Remont drogi os. BORKI - zabezpieczenie skarpy i remont odwodnienia	6.826,50 zł.
4.	Droga i plac przy OSP w Lubomierzu – utwardzenie tłuczniem	3.075,00 zł.
5.	Droga do SP 1 - utwardzenie pobocza	738,00 zł.
6.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na osiedlu CHOLEWY dł. 220 mb	117.521,14 zł.
7.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na osiedlu MARCZAKI dł. 440 mb	122.140,87 zł.
8.	Droga na osiedlu NOWAKI – naprawa drogi koparko-ładowarką po ulewach w lipcu 2012 r.	12.177,00 zł.
9.	Droga na osiedlu WAJDY – prace koparko-ładowarką po ulewach w lipcu 2012 r.	738,00 zł.
10.	Droga na osiedlu KOŁBONY – prace koparko-ładowarką po ulewach w lipcu 2012 r.	480,00 zł.

INWESTYCJE LUBOMIERZ

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Modernizacja i wyposażenie budynku remizy OSP w Lubomierzu". Beneficjentem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest OSP w Lubomierzu. Dofinansowanie ze środków PROW 362 232,00 zł. Zadanie realizowane jest przy pomocy środków budżetowych gminy Mszana Dolna w wysokości 219.000,00 zł.	591.232,00 zł
2.	Budowa małego placu zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. św. Stanisława Kostki w Lubomierzu. Dofinansowanie zadania z programu Radosna Szkoła 63 850 ,00 zł.	134 929,00 zł
3.	Dostawa i montaż platformy dla osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej nr 1 w Lubomierzu. Dofinansowanie ze środków PFRON 36 647,00 zł.	73 577,21 zł
4.	Budowę przewiązki łączącej Szkołę Podstawowej Nr 2 w Lubomierzu ze stołówką szkolną. Koszt zadania 1.022.968,86 zł Zadanie prowadzone będzie etapowo. Planowany termin rozpoczęcia zadania to rok 2013.	Dotychczas poniesiono koszty w wysokości 23.493,00 zł na dokumentację projektową
RAZEM		823.231,21 zł.

Platforma dla osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej nr 1 w Lubomierzu

Plac zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. św. Stanisława Kostki w Lubomierzu

Modernizacja i wyposażenie budynku remizy OSP w Lubomierzu

Modernizacja i wyposażenie budynku remizy OSP w Lubomierzu

INWESTYCJE DROGOWE ŁĘTOWE

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Budowa chodnika w m. Łętowe na odcinku 164 mb wraz z przejściem dla pieszych i placem postojowym w km 1+318 – 1+482. Współfinansowanie zadania powiatu limanowskiego realizowanego w ramach NPPDL w roku 2010 na terenie Gminy Mszana Dolna pn. „Poprawa warunków komunikacyjnych i bezpieczeństwa na odcinkach ciągu dróg powiatowych nr 1613K, 1614K, 1616K i 1615K na terenie Powiatu Limanowskiego – etap II” w wysokości 25% kosztów zadania zgodnie z Umową z dnia 16.06.2011 r. w sprawie dofinansowania zadania powiatu limanowskiego. Wartość robót budowlanych: 159.733,00 zł.	49.118,00 zł.
2.	Remont drogi na os. „FOLWARK” – wykonanie odcinka drogi o nawierzchni asfaltowej	46.511,95 zł.
3.	Droga PODGRONIE – NOWA WIEŚ – remont nawierzchni asfaltowej	4.616,19 zł.
4.	Droga do osiedla WYDRY – remont nawierzchni żwirowej i odwodnienia	5.664,15 zł.
5.	Droga do osiedla SNOZY – remont nawierzchni żwirowej i odwodnienia	27.675,00 zł.
6.	Droga do osiedla RÓWNIE – remont nawierzchni żwirowej i odwodnienia	8.302,50 zł.
7.	Droga do osiedla MICHORY NIEDOJADY – remont nawierzchni asfaltowej i odwodnienia	3.220,45 zł.
8.	Droga na os. ŁĄCKI – remont nawierzchni asfaltowej	3.846,83 zł.
9.	Droga na os. DERCZAKI – remont nawierzchni żwirowej	4.151,25 zł.
10.	Parking przy Cmentarzu – utwardzenie parkingu	13.724,39 zł.
11.	Wykonanie drogi do osiedla PROŚKI o nawierzchni tłuczniowej wraz z odwodnieniem o dł. 130 mb. Dofinansowanie użytkownika drogi: 20.000,00 zł.	76.604,60 zł.
12.	Wykonanie drogi o nawierzchni żwirowej wraz z odwodnieniem na osiedlu Węgłarze w Łętowie o dł. 150 mb	33.384,02 zł.
RAZEM		281.436,28 zł.

Droga na osiedlu PROŚKI – po realizacji

PROŚKI – przed realizacją

INWESTYCJE ŁĘTOWE

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Budowa sali gimnastycznej z zagospodarowaniem terenu przy Szkole Podstawowej w Łętowie Dotacja z FRKF 404 000,00	2.256 672,57 zł
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej. Koszt zadania 6.135.000,00 zł Dofinansowanie z programu PROW 1.720.000,00 zł Termin realizacji 2013-2014	Dotychczas poniesione koszty na dokumentację projektową w wysokości 90.000,00 zł
RAZEM		2.346672,57 zł.

INWESTYCJE DROGOWE ŁOSTÓWKA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	- w 2011 r. - remont drogi do os. „Pawlaki” w km 0+000 – km 0+420 – wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej - w 2012 r. - remont drogi do os. „Pawlaki” w km 0+000 – km 0+420 wykonanie odwodnienia drogi z koryt betonowych i zjazdu o nawierzchni asfaltowej	169.066,83 zł.
2.	- w 2011 r. - Zatoka parkingowa przy Szkole Podstawowej w Łostówce – I etap wykonanie robót ziemnych i ułożenie krawężników - wartość robót budowlanych: 21.857,10 zł - w 2012 r. – II etap - wykonanie nawierzchni z kostki brukowej na parkingu przy szkole podstawowej w Łostówce	78.549,65 zł.
3.	Droga POD SKAŁĄ – Wykonanie remontu nawierzchni asfaltowej poprzez remont cząstkowy mieszanką smołowo-grysową	wykonanie re 2.110,00 zł.

Droga na osiedlu STACHURY

Droga na osiedlu PAWLAKI

Most na osiedlu GOBORY

Most na osiedlu GOBORY

INWESTYCJE ŁOSTÓWKA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Wykonano roboty wykończeniowe części piętra w remizie OSP w Łostówce w ramach programu „Małopolskie Remizy” Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 40 000,00 zł.	84 995,00 zł
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Łostówka Dofinansowanie z programu PROW 2.282.000,00 zł	5.645.692,23 zł
RAZEM		5.730.687,23 zł.

INWESTYCJE DROGOWE MSZANA GÓRNA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Remont drogi gminnej do cmentarza na osiedlu Kopytki w Mszanie Górnej w km 0+030 – km 0+080 zniszczona w wyniku powodzi w 2010 r. – wykonanie muru oporowego - dotacja z budżetu państwa na USKŻ – 110.000,00 zł.	192.041,22 zł.
2.	Remont po powodzi drogi gminnej Mszana Górna – Nowa Wieś – Łętowe w Mszanie Górnej na odcinkach: km 0+145 – km 0+180 i km 0+460 – km 0+495 - wykonanie zabezpieczenia korpusu drogi	33.741,52 zł.

3.	Remont po powodzi drogi do osiedla FLIGI w Mszanie Górnej: zabezpieczenie korpusu drogi	46.885,96 zł.
4.	Wspólnie z Zarządem Dróg Wojewódzkich Gmina Mszana Dolna zrealizowała projekt pn. „Przygotowanie do realizacji zadania: Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 968 Lubień-Mszana Dolna - Zabrzeż, odc. nr 050 km 0+000 – km 1+714, w miejscowości Mszana Górna” – wykonanie dokumentacji budowlanej	35.571,09 zł.
5.	Zabezpieczenie narzutem kamiennym drogi asfaltowej na osiedlu SKIBY w Mszanie Górnej	59.906,65 zł.
6.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na osiedlu WĘGLARZE DOLNE w Mszanie Górnej o dł. 100 mb.	60.495,52 zł.
7.	Zrealizowano drogę na osiedlu ZAGRODY w Mszanie Górnej na odcinku 450 mb. W ramach robót w 2012 r wykonano drogę w zakresach: - w km 0+000 – 0+100 droga o nawierzchni asfaltowej - w km 0+100 – 0+450 droga o nawierzchni tłuczniowej wraz z odwodnieniem. Inwestycja dofinansowana w kwocie 77.000,00 zł. z środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych UMWM.	171.085,62 zł.
8.	Zamontowano bariery drogowe przy drogach: - droga do cmentarza na osiedlu Kopytki - droga Mszana Górna – Nowa Wieś	45.771,62 zł.
9.	Wykonano remont częściowy nawierzchni asfaltowej drogi na os. SOŁTYSY	2.636,98 zł.
10.	Wykonano roboty ziemne koparką na osiedlu MARKI	3.985,20 zł.
11.	Wykonano roboty ziemne koparką na osiedlu SKIBY	442,80 zł.
12.	Przeprowadzono remont przystanku autobusowego na osiedlu FLIGI w zakresie odbudowy ławy betonowej	2.500,00 zł.
13.	Remont drogi na osiedlu WITKI w Mszanie Górnej - wykonanie podbudowy tłuczniowej - 800 mb	48.353,76 zł.
14.	Wykonanie drogi o nawierzchni żwirowej na osiedlu Bolisegi w Mszanie Górnej o dł. 200 mb	9.630,90 zł
15.	Remont 2 punktów oświetleniowych i zasilania oświetlenia ulicznego przy drodze wojewódzkiej w Mszanie Górnej Zakres robót obejmuje : I. Droga wojewódzka nr 968 na osiedlu Fligi w Mszanie Górnej: - wymiana zniszczonego punktu świetlnego na nowy kompletny – oprawa OUSH – 150 V II. Droga wojewódzka nr 968 na osiedlu Dziedziny w Mszanie Górnej: - przeniesienie punktu świetlnego na nowy słup	2.152,50 zł
RAZEM		715.201,34 zł.

Droga na osiedlu ZAGRODY

Droga na osiedlu ZAGRODY

Droga na osiedlu KOPYTKI

Droga do Przysiółka NOWA WIEŚ

INWESTYCJE MSZANA GÓRNA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	W dniu 27.09.2012 podpisaliśmy umowę na budowę budynku zaplecza socjalnego dla Klubu Sportowego Witów w Mszanie Górnej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Koszt zadania przed przetargiem 677 383,94 zł , Kwota dofinansowania PROW 392 481,00 zł. Okres realizacji 2013 rok.	Dotychczas poniesiono koszty w wysokości 33.365,00 zł na dokumentację projektową
2.	Remont wodociągu w Mszanie Górnej	71.896,25
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej – dokumentacja budowlana dla osiedli: Florki, Zagrody, Pieconka, Halczaki, Fijasy, Siewiory, Murzyny, Kopytki, Wadele, Marki, Skiby, Krzysztofy, Kubiki, Bolisęgi, Talarki, Dawce Dziedziny, Steczki i Witki w miejscowości Mszana Górna	Dotychczas poniesione koszty w wysokości 60.128,00 zł na dokumentację projektową
RAZEM		165.389,25 zł.

INWESTYCJE DROGOWE OLSZÓWKA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Remont mostu na potoku Olszówka w ciągu drogi do osiedla Toboty we wsi Olszówka – remont mostu uszkodzonego podczas powodzi w 2010 r. – zabezpieczenie przyczółków.	64.747,61 zł.
2.	Remont drogi dojazdowej do osiedli Karbowniki – Cieluchy w m. Olszówka na dz. o nr ewid. 1537 – wykonanie kanalizacji burzowej	9.278,86 zł.
3.	Droga na os. Skalisne – roboty koparką przy zabezpieczeniu mostu i przepustu	2.091,00 zł.
4.	Droga na os. Cieluchy – zakup rur przepustowych	9.051,18 zł.
5.	Droga na os. Mastki – wykopanie rowów odwadniających -	861,00 zł.
6.	Droga na os. Staniki Jagody – zabezpieczenie mostu narzutem kamiennym	4.280,40 zł.
7.	Droga na os. Nawary – zabezpieczenie mostu narzutem kamiennym	4.009,80 zł.
8.	Droga na os. Karczmisko – umocnienie skarpy drogi narzutem kamiennym	3.886,80 zł.
9.	Droga na os. Barany – zakup rur przepustowych	3.075,00 zł.
10.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej do osiedla SZCZEPANIAKI o dł. 250 mb	92.319,35 zł..
11.	Wykonanie zatoki postojowej o nawierzchni asfaltowej przy drodze powiatowej w Olszówce przy kościele o wym 40 m x 5 m = 200 m. kw.	14.760,00 zł.
12.	Umocnienie rowu odwadniającego kortami betonowymi głębokimi przy drodze na osiedlu DZIOŁ w Olszówce	13.899,00 zł.
13.	Wykonanie dokumentacji budowlanej dla celów budowy oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej w Olszówce na odcinku od osiedla Barany do osiedla Wsoły	3.300,00 zł.
14.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „BARANY” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (usunięcie wyrwy w drodze od strony potoku)	590,40 zł.
15.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „BIEDAKI „ w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (wywóz ziemi, wykopanie rowów odwadniających , utwardzenie drogi)	1.328,40 zł.
16.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „FUDALE” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (wyrównanie wyrw w drodze, kopanie rowów odwadniających)	664,20 zł.
17.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „GILÓWKA” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (usunięcie wyrwy w drodze i kopanie rowów odwadniających)	1.402,20 zł.
18.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „KRAUSY” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (kopanie rowów odwadniających)	442,80 zł.
19.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „MIKUŁY” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (wywóz ziemi, wykopanie rowów odwadniających i udrożnienie przekopu)	885,60 zł.
20.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „WALIGÓRY” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (wyrównanie wyrw w drodze, kopanie rowów odwadniających, montaż przepustów, profilowanie skarp)	5.018,40 zł.
21.	Naprawa drogi osiedlowo-polowej „WIKLARZE „ w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (wywóz ziemi, wykopanie rowów odwadniających , utwardzenie drogi)	2.952,00 zł.
RAZEM		238.844,00 zł.

Droga na osiedlu SZCZEPANIAKI

Droga na osiedlu SZCZEPANIAKI

INWESTYCJE OLSZÓWKA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Olszówce Dofinansowanie z programu Radosna Szkoła: 56.029,18 zł.	122 763,11 zł
2.	Budowa boiska sportowego z zapleczem socjalnym ogrodzeniem, oświetleniem i trybunami w Olszówce. Koszt zadania 879 644,00 zł z terminem zakończenia zadania sierpień 2013. Dofinansowanie ze środków PROW: 357.478 zł.	do chwili obecnej poniesione koszty w wysokości 200.000,00 zł
RAZEM		322.763,11 zł.

Budowa boiska sportowego z zapleczem socjalnym ogrodzeniem, oświetleniem i trybunami w Olszówce

INWESTYCJE DROGOWE RABA NIŻNA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Droga os. PIEKARCZYKÓWKA – wykonanie drogi o nawierzchni żwirowej wraz z odwodnieniem	25.916,10 zł.
2.	Droga do osiedla RZEPKI – remont barier mostowych i zabezpieczenie przyczółku mostu	11.392,22 zł.
3.	Droga na osiedlu ŁĘG – montaż przepustu	1.107,00 zł.
4.	MOST do osiedla Krupówki – remont najazdów na most	2.728,63 zł.
5.	Wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej do osiedla MAŚLAKI w Rabie Niżnej o dł. 140 mb	67.543,55 zł.
6.	Wykonanie odwodnienia liniowego na drodze na osiedlu Bartosiówka przy Zespole Placówek Oświatowych w Rabie Niżnej	5.658,00 zł.
7.	Droga o nawierzchni asfaltowej do osiedla LASKÓWKA w Rabie Niżnej o dł. 155 mb – zakończenie realizacji zadania przesunięta na 2013 r.	95.291,18 zł.
8.	Naprawa drogi osiedlowo-połowej „JANÓWKA-KRUPÓWKA” w zakresie: - wykonanie robót ziemnych (wywóz ziemi, wykopanie rowów odwadniających i UDROŻNIENIE PRZYKOPY - wymiana przepustów	2.066,40 zł.
9.	Wykonanie modernizacji linii oświetlenia ulicznego przy drogach gminnych w Rabie Niżnej w zakresie 4 punktów oświetleniowych i zasilania Zakres robót obejmuje : I. Droga na osiedlu Janówka w Rabie Niżnej: - wymiana zniszczonego punktu świetlnego na nowy kompletny – oprawa OUSH – 150 V - wymiana przewodu zasilającego na nowy AXSN2x25 – 42 mb II. Droga na osiedlu Loskówka w Rabie Niżnej: - wymiana zniszczonych 2 punktów świetlnych na nowe kompletne – 2 oprawa OUSH – 150 V - wymiana przewodu zasilającego na istniejącej podbudowie słupowej na nowy AL25 – 244 mb III. Droga na osiedlu Sochy w Rabie Niżnej: - wymiana zniszczonego punktu świetlnego na nowy kompletny – oprawa OUSH – 150 V	7.564,50 zł.
RAZEM		219.267,58 zł.

INWESTYCJE RABA NIŻNA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Wykonano kabiny dla zawodników rezerwowych i sędziów	5.400,00 zł
2.	Wykonanie projektu sceny przy boisku w Rabie Niżnej	8 100,00 zł
3.	Remont wodociągu w Rabie Niżnej	53.603,99 zł
RAZEM		67.103,99 zł.

INWESTYCJE – BUDYNEK ADMINISTRACYJNY URZĘDU GMINY MSZANA DOLNA

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Modernizacja parkingu przed budynkiem Urzędu Gminy. W ramach zadania wykonano nową nawierzchnię z kostki brukowej, pochylnie dla osób niepełnosprawnych, zieleń, modernizację oświetlenia parkingu	626.545,16 zł
2.	Remont kotłowni – WYMIANA PIECA GAZOWEGO	76.198,00 zł
RAZEM		702.743,16 zł.

PLANOWANE INWESTYCJE 2013-2014

1. Gmina Mszana Dolna podpisała z Urzędem Marszałkowskim umowę o dofinansowaniu ze środków PROW w ramach programu LIDER budowy budynku zaplecza socjalnego przy boisku sportowym Klubu Sportowego „WITÓW” w Mszanie Górnej. Z początkiem roku 2013 zostanie ogłoszony przetarg na realizację tego zadania. Zadanie to jest pierwszym etapem w planowanej kompleksowej przebudowy obiektu Klubu Sportowego „WITÓW”. W kolejnych etapach planuje się modernizację płyty boiska sportowego, przebudowę trybun, modernizację oświetlenia i wykonanie parkingów przy kompleksie. Na I etap, o który gmina aplikuje ze środków programu LIDER zostały zabezpieczone kwoty w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

2. Do realizacji przewidziane są zadania inwestycyjne obejmujące budowę:

- kanalizacji sanitarnej dla osiedli: Florki, Zagrody, Pieconka, Halczaki, Fijasy, Siewiory, Murzyny, Kopytki, Wadele, Marki, Ski-by, Krzysztofy, Kubiki, Bolisęgi, Talarki, Dawce Dziedziny, Steczki i Witki w miejscowości Mszana Górna
- chodnika dla pieszych wraz z oświetleniem drogowym w ciągu drogi powiatowej nr 1626 K „Kasinka Mała – Węglówka – Kasina Wielka” w Kasinie Wielkiej w km 8+580 do km 9+468 – strona lewa (odc. od osiedla Klubki do skrzyżowania z dr. woj. 964)
- chodnika dla pieszych z oświetleniem drogowym oraz zatokami autobusowymi w ciągu drogi powiatowej nr 1626 K „Kasinka Mała – Węglówka – Kasina Wielka” w Kasince Matej w km 0+095 do km 1+140 – strona prawa (odc. od skrzyżowania z dr. woj. 968 do istniejącego chodnika przy Ośrodku Zdrowia w Kasince Matej)
- chodnika dla pieszych z oświetleniem drogowym oraz zatokami autobusowymi w ciągu drogi powiatowej nr 1616 K „Mszana Górna – Podłopień” w Łostówce w km od 2+859 do 3+461 (strona lewa) (odc. od Szkoły Podstawowej do Kaplicy w Łostówce)
- chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 968 Lubień-Mszana Dolna – Zabrzeż, odc. nr 050 km 0+000 – km 1+714, w miejscowości Mszana Górna (odcinek od osiedla Capki do osiedla Janie) – realizacja inwestycji wspólnie z Zarządem Dróg Wojewódzkich
- przewiązki łączącej Szkołę Podstawową Nr 2 w Lubomierzu ze stołówką szkolną.

3. Ponadto do realizacji zaplanowano zadania inwestycyjne p.n.:

- Odkrywanie Beskidu Wyspowego – budowa tras do masowego uprawiania narciarstwa biegowego na terenie Gminy Mszana Dolna oraz szlaków rowerowych łączących z atrakcjami miejscowości Gminy, sąsiednich gmin oraz powiatów
- Przygotowanie Strefy Aktywności Gospodarczej pod budowę Centrum Sportów Letnich i Zimowych w miejscowości Lubomierz Przysiółek Rzeki
- Poprawa warunków komunikacyjnych i bezpieczeństwa w ciągu drogi gminnej nr 2509010 Lubomierz – Świnia Góra (Królewska Góra) w km 0+000 – 1+100 w miejscowości Lubomierz

Z ostatniej chwili:

- 28 stycznia 2013 r. Minister Administracji i Cyfryzacji zatwierdził listy zakwalifikowanych wniosków w ramach II edycji „Narodowego programu przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”. Suma dotacji w ramach II edycji Programu w województwie małopolskim wyniesie 35 730 000,00 zł.

Na liście zakwalifikowanych projektów gminnych znajduje się projekt Gminy Mszana Dolna pod nazwą „Poprawa warunków komunikacyjnych i bezpieczeństwa w ciągu drogi gminnej nr 2509010 Lubomierz – Świnia Góra (Królewska Góra) w km 0+000-1+100 w miejscowości Lubomierz”, z kwotą dofinansowania 995 176,30 zł.

- W ramach zatwierdzonego przez ministra administracji i cyfryzacji wykazu zadań na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej znalazły się trzy zadania Gminy Mszana Dolna:

- Remont kładki w ciągu drogi do osiedla Wajdy w m. Lubomierz
- Remont drogi do osiedla Kanie – Bydłonie m. Kasinka Mała
- Remont drogi do osiedla Gilówka w m. Olszówka.

Łączna kwota dofinansowania dla Gminy Mszana Dolna przyznanego w ramach I promesy na usuwanie skutków powodzi wynosi 1.010.000,00 PLN.

MIROSLAW SKOWRONEK

Gospodarka Komunalna, Ochrona Środowiska, Rolnictwo i Leśnictwo

Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
1.	Kolektory słoneczne – do czerwca 2012 r. prowadzona była realizacja projektu „Odnawialne Źródła Energii w Mszanie Dolnej oraz gminach partnerskich” współfinansowanego w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Udział Gmin w projekcie - Gmina Mszana Dolna (25,16 %), miasto Mszana Dolna (10,83 %), Gmina Niedźwiedź (6,63 %), Gmina Kamienica (20,16 %), Gmina Raba Wyżna (17,79 %), Gmina Dobra (19,43 %). Wartość projektu - 11 674 921 CHF (35 410 049 zł)	Koszty kwalifikowane - 10 699 434 CHF (32 451 384 zł) Dotacja 85% do kosztów kwalifikowanych – 9 094 519 CHF (27 583 676 zł)
2.	W ramach dofinansowania otrzymanego z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w latach 2010 – 2011 zrealizowano projekt pn. "Zbiórka i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z obszaru miasta i gminy Mszana Dolna oraz 3 gmin partnerskich", którego celem była pomoc mieszkańcom w odbiorze, transporcie i unieszkodliwieniu na składowisku wyrobów zawierających azbest.	W gminie Mszana Dolna odebrano z

„Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Łętowe”

Gmina Mszana Dolna podpisała z Firmą: „Budkomplex” Andrzej Kosturek i Wojciech Nowak – Spółka Jawna, z siedzibą w Bochni, umowę na realizację zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Łętowe”.

Całkowita wartość projektu wynosi: 6 134 925,07 zł.

Projekt współfinansowany:

a) z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

– Dotacja w wysokości 1 717 487,00 zł

b) z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

– Preferencyjna pożyczka w wysokości 3 086 726,00 zł.

– Realizacja przedmiotowego projektu umożliwi wykonanie 173 sztuk przyłączy.

Planowany termin zakończenia realizacji umowy: 28.02.2014 roku.

EDYTA TROMICZAK-KRZANIK

OŚWIATA

2011 rok

Wykonanie wydatków - 18 242 513,97 zł

Lp.	Nazwa wydatku	Koszty
1.	Dowożenie uczniów do szkół	321 735,10
2.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół	43 970,60
3.	Pomoc w zakresie dożywiania (dotacja-103.444,38; środki własne-68.962,92)	172 407,30
4.	Pomoc materialna dla uczniów, stypendia szkolne	247 072,00
5.	Zasiłki szkolne	2 836,00
6.	Zakup podręczników dla dzieci w klasach od 1-3	95 622,60
7.	Wypłata dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika	247 180,42
8.	Refundacja kosztów kształcenia specjalnego dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Mszana Dolna realizowanego w placówkach prowadzonych przez inne gminy	9 540,12
9.	Refundacja dotacji za pobyt dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Mszana Dolna - przedszkolom z innych Gmin (Publiczne Przedszkole w Mieście Mszana Dolna, Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Mszanie Dolnej, Punkt Przedszkolny „Szczęśliwy Maluszek” w Mszanie Dolnej, Niepubliczne Przedszkole w Wiśniowej, Niepubliczne Przedszkole „Loretto” w Rabce-Zdroju)	200 872,17

Projekty

1.	„Z mojej gminy na wyżyny” w ramach POKL od 01.08.2009-31.07.2011	1 006 421,23
2.	„Radosna szkoła” - miejsce zabaw (SP Olszówka, Glisne, Raba Niżna, Kasinka Mała 3)	24 000,00

2012 rok

Wykonanie wydatków - 20 309 097,65 zł

Lp.	Nazwa wydatku	Koszty
1.	Dowożenie uczniów do szkół	366 731,00
2.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół	58 434,00
3.	Pomoc w zakresie dożywiania (dotacja-103,444,38; środki własne-68.962,92)	172 407,30
4.	Pomoc materialna dla uczniów, stypendia szkolne	284 968,00
5.	Zasiłki szkolne	2 195,00
6.	Zakup podręczników dla dzieci w klasach od 1-3	79 034,50

7.	Wyplata dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika	247 180,42
8.	Refundacja kosztów kształcenia specjalnego dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Mszana Dolna realizowanego w placówkach prowadzonych przez inne gminy	3 535,90
9.	Refundacja dotacji za pobyt dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Mszana Dolna - przedszkolom z innych Gmin (Publiczne Przedszkole w Mieście Mszana Dolna, Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Mszanie Dolnej, Punkt Przedszkolny „Szczęśliwy Maluszek” w Mszanie Dolnej, Niepubliczne Przedszkole w Wiśniowej, Niepubliczne Przedszkole „Loretto” w Rabce-Zdroju)	296 927,38

Projekty

1.	„Radosna szkoła” - miejsce zabaw - SP Łętowe, SP I Mszana Górna	12 000,00
2.	„Indywidualizacja nauczania uczniów klas od I - III szkół podstawowych”	415 300,00
3.	„Jeżdże z głową”	38 812,00

OPIEKA SPOŁECZNA

2011

Wykonanie wydatków - 8.117.960,00 zł

Lp.	Nazwa wydatku	Koszty
1.	Ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego skorzystały 1263 rodziny	7.395.423,00
2.	Świadczenia z pomocy społecznej dla 816 osób (zasiłki stałe, okresowe, celowe, dożywianie dzieci w szkołach, usługi opiekuńcze, pokrywane koszty pobytu w DPS, opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne)	632.547,00

2012

Wykonanie wydatków - 6.187.346,00 zł

Lp.	Nazwa wydatku	Koszty
1.	Ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego skorzystało 1249 rodzin	5.384.794,00
2.	Świadczenia z pomocy społecznej dla 601 osób (zasiłki stałe, okresowe, celowe, dożywianie dzieci w szkołach, usługi opiekuńcze, pokrywane koszty pobytu w DPS, opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne)	515.958,00

Przyznane dotacje dla organizacji pozarządowych realizujących zadania własne Gminy Mszana Dolna w latach 2011 i 2012

	2011 r.	2012 r.
Uczniowskie Kluby Sportowe:	63 000 zł	88 500 zł
Ludowe Kluby Sportowe	124 700 zł	166 200 zł
Kultura i Sztuka	113 000 zł	167 500 zł

Nie prowadzę dialogu ze złośliwą krytyką

Rozmowa z **BOLESŁAWEM ŻABĄ**,
wójtem Mszany Dolnej, na półmetku kadencji

DOKOŃCZENIE ZE STR. 3

Dzisiaj, wraz ze wszystkimi, którzy dobrze życzą naszej gminie, staramy się nie robić niczego bez konsultacji z mieszkańcami. Obecna sytuacja finansowa gminy jest bardzo dobra. To dobrze wróży realizacji najpoważniejszych zadań inwestycyjnych w drugiej połowie kadencji. Z dumą mogę przyznać, że obecnie znajdujemy się w sytuacji racjonalnego wykorzystania środków oraz systematycznego i konsekwentnego pomnażania budżetu poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych z każdego możliwego źródła.

– Co jeszcze udało się zrobić?

– Przejmując urząd po moim poprzedniku, zauważyłem, że w wielu punktach polityka sprawujących władzę rozmiękała się z realnymi potrzebami gminy. Starałem się zwrócić szczególną uwagę na problemy, z którymi mieszkańcy borykają się na co dzień. Moim priorytetem stały się od pierwszego dnia działania dotyczące gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Jeszcze do niedawna nasza gmina była słabo zwodociągowana i skanalizowana, obecnie sytuacja ta uległa znacznej poprawie. Uwagę skierowałem również na in-

westycje związane z infrastrukturą. Przyśpieszyliśmy do remontów dróg i mostów, zlecieliśmy specjalistyczne działania na terenach zagrożonych osuwiskami. W gospodarstwach indywidualnych pojawiają się wkrótce solary, powstało wiele nowych miejsc pracy. Starałem się aktywnie wspierać oświatę i mały biznes oraz dołożyłem wszelkich starań, aby opieka zdrowotna i społeczna działała zgodnie z ogólnymi oczekiwaniami. Szczególne miejsce w moim sercu ma także plan rozwoju bazy sportowej dla narciarstwa klasycznego, jest to kwestia o bardzo rozwojowym charakterze.

– Niewiele z wymienionych działań jest inwestycjami już zakończonymi...

– Każda z podjętych dotychczas inicjatyw znajdowała się na liście moich priorytetów. Jednak większość z nich wymaga spojrzenia długofalowego oraz ciągłego pozyskiwania odpowiednich środków finansowych. W tym także celu podjęliśmy się przygotowania i opracowania niezbędnej dokumentacji w kontekście pozyskiwania funduszy zewnętrznych na lata 2014-2020, wszystko po to, aby inwestycje te miały swoją ciągłość w przyszłości.

– A czego zupełnie nie udało się zrealizować?

– Mimo zaangażowania poszczególnych osób i powszechnych oczekiwań nie udało się pozyskać środków na usuwanie szkód powodziowych w 2012 roku. Do dziś boleję nad niesłuszną w mojej ocenie weryfikacją szkód prowadzonych przez przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego.

– Wraz z niepowodzeniem pojawiają się zwykle słowa krytyki, jaki ma Pan do nich stosunek?

– Wielkie znaczenie mają dla mnie słowa krytyki konstruktywnej, wygłaszanej przez ludzi chętnych do podjęcia dyskusji. Z krytyką złośliwą nie prowadzę żadnego dialogu. Moja praca i jej efekty mówią same za siebie i są czytelne dla wszystkich. Nie słowne przepychanki, a dobro gminy jest priorytetem.

– Skąd czerpie Pan motywację do działania?

– Każdego dnia staram się pamiętać o wyznaczonym celu – budowie gminy nieograniczonych możliwości, obszaru silnego tożsamością i aspiracjami swoich mieszkańców. Stawiając czoła nowym, trudnym wyzwaniom, wierzę, że dzięki współpracy i życzliwości mieszkańców uda się osiągnąć to, co zamierzone. Jasne jest, że nie jestem w stanie wiele zdziałać bez aktywnego udziału i zaufania wyborców. Dziękuję za dotychczasowe poparcie, które traktuję jako danie mi mandatu, a tym samym gwarancję dalszego rozwoju gminy.

ROZMAWIAŁA: DOROTA MUCHA

Dwa lata pracy Rady

DOKOŃCZENIE ZE STR. 3

Nie jest tak źle jak mówią jedni, ani tak dobrze mówią inni, gmina funkcjonuje i wykonuje swoje ustawowe i statutowe zadania we wszystkich dziedzinach, kontynuowane są rozpoczęte zadania inwestycyjne. Wszystkim Państwu Radnym dziękuję za ten rok, za Waszą aktywność, postawę, rzeczowość i zaangażowanie w pracę na rzecz swoich wsi i całej Gminy. O każdym z Was można powiedzieć wiele dobrych i ciepłych słów i nie mam wątpliwości, że na nie zasługujecie.

Dla Gminy rok 2012 był rokiem o tyle szczególnym, że obchodziliśmy jubileusz 20-lecia Gminy Mszana Dolna. Na-

leży podkreślić, że dorobek tych 20 lat w każdej dziedzinie jest imponujący i jest to zasługa wszystkich kadencji władz, pracowników urzędu i mieszkańców Gminy.

W każdej miejscowości naszej gminy zostało wykonane, lub jest realizowane zadanie inwestycyjne, które przyczynia się do rozwoju Gminy i za to podziękowania składam; Radzie gminy, p. Wójtowi, p. Zastępcy, p. Skarbnik, p. Sekretarzowi, p. Dyr. ZEAS, p. Kierownik GOPS, wszystkim pracownikom Urzędu Gminy, państwu Sołtysom, Dyrektorom placówek oświatowych, działaczom kultury i sportu, sponsorom, wszystkim mieszkańcom i sympatykom naszej Gminy.

JAN CHORAĞWICKI
Pzewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna

RADNI UCHWALILI

XXIX sesja, 14 grudnia 2012r.

1. Nr XXIX/310/2012 w sprawie zmian budżetu gminy Mszana Dolna na 2012 rok.
2. Nr XXIX/311/2012 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie niezabudowanej nieruchomości położonej w Kasinie Wielkiej.
3. Nr XXIX/312/2012 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie niezabudowanej nieruchomości położonej w Łostówce.
4. Nr XXIX/313/2012 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych.

XXX sesja, 28 grudnia 2012r.

1. Nr XXX/314/2012 w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na realizację zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Łętowe”.
2. Nr XXX/315/2012 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mszana Dolna na rok 2013.
3. Nr XXX/316/2012 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013.
4. Nr XXX/317/2012 Uchwała budżetowa gminy Mszana Dolna na 2013 rok.
5. Nr XXX/318/2012 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Mszana Dolna.
6. Nr XXX/319/2012 w sprawie zmian budżetu gminy Mszana Dolna na 2012 rok.
7. Nr XXX/320/2012 w sprawie zmiany w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2012 – 2020.
8. Nr XXX/321/2012 w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Gminy Mszana Dolna na rok 2013.
9. Nr XXX/322/2012 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mszana Dolna na 2013 rok.
10. Nr XXX/323/2012 w sprawie przyjęcia zmian statutu Związku Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa.
11. Nr XXX/324/2012 w sprawie regulaminu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu gminy Mszana Dolna.
12. Nr XXX/325/2012 w sprawie przyjęcia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mszana Dolna na lata 2013-2015.

Wymarzony wóz bojowy

– *Nie tak często mamy wydarzenie, które przekracza granice naszej miejscowości* – mówił rektor kościoła w Glisnem ks. Andrzej Sawulski 27 stycznia, kiedy na placu przykościelnym poświęcono strażacki wóz bojowy.

Uroczystość ściągnęła do liczącej zaledwie 320 mieszkańców miejscowości władze Mszany Dolnej i prezesów jednostek OSP z całej gminy. Poświęcenie pojazdu było także okazją do podsumowania działań druhów z OSP w Glisnem. Jej prezes Jan Aleksandrowicz, przedstawił roczne sprawozdanie. Z kolei naczelnik jednostki, Mieczysław Kaczor, mówił o ubiegłorocznej działalności bojowej, a skarbnik, Tadeusz Michorczyk, podsumował sprawę finansową. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Stanisław Blecharczyk, przedstawił pracę komisji, a na koniec jednogłośnie udzielono absolutorium Zarządowi OSP.

Używany wóz bojowy został zakupiony w Niemczech ze środków budżetowych gminy Mszana Dolna. Wójt Bolesław Żaba zapoznał wszystkich z wydatkami związanymi z zakupem oraz pogratulował strażakom z Glisnego auta z napędem na cztery koła, mogącego brać udział w akcjach w trudno dostępnym terenie. – *Szkoda tylko – dodał wójt – że jednostka OSP z Glisnego tak długo musiała czekać na ten wymarzony wóz bojowy.*

KS. ANDRZEJ SAWULSKI

Solary w naszej Gminie już po przetargu

17 grudnia 2012r. o godzinie 14. w Urzędzie Gminy Mszana Dolna nastąpiło otwarcie ofert na „wykonanie robót budowlanych polegających na dostawie i montażu 2 152 instalacji solarnych dla budynków mieszkalnych na terenie gminy Mszana Dolna oraz gmin partnerskich oraz 6 instalacji w budynkach użyteczności publicznej.

ZDJĘCIA: KS. ZDZISŁAW PŁUSKA

Do przetargu stanęły dwie firmy, składając zbliżone do siebie oferty na poziomie blisko 25 mln zł.

Prace instalacyjne potrwać maksymalnie do końca maja 2014 r.

Firma, która wygra przetarg, będzie musiała zainstalować co najmniej 2 152 instalacje solarne w budynkach mieszkalnych.

Właściciel gospodarstwa domowego pokryje 15% wartości inwestycji plus podatek VAT, którego nie można wliczyć do dofinansowania. Średni koszt instalacji solarnej według oferentów dla 4 osób to koszt około 9.000-10.500 netto zł, w zależności od rodzaju budynku i jego wielkości.

Szacowany udział uczestników tj. 15% wartości inwestycji + podatek Vat szacujemy na poziomie 2100 – 3000 zł, w tej kwocie uczestnik ma zapewnić montaż kompletnej

instalacji solarnej wraz z jej podłączeniem do istniejącej w domu ciepłej wody i uruchomieniem. Oprócz tego przeglądy gwarancyjne (2 w ciągu 5 lat) oraz wymiana płynu solarnego.

Oznacza to, że oprócz wpłaty wliczonej dla każdego indywidualnie uczestnik nie ponosi przez 5 lat żadnych innych kosztów.

Szczegółowe informacje na stronie internetowej gminy Mszana Dolna w zakładce „SOLARY”.

BEATA PALUSZEK

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ
W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY
Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Spotkanie ze świętym

Tradycyjnie 6 grudnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej zorganizował w Urzędzie Gminy spotkanie ze św. Mikołajem dla dzieci z rodzin niepełnych i wiodzietnych.

W spotkaniu tym wzięli udział: wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba, zastępca wójta Tadeusz Klimek, przewodniczący Rady Gminy Jan Chorągwicki. Zespół Mali Rabianie, prowadzony przez Katarzynę Waclawik przy Zespole Placówek Oświatowych w Rabie Niżnej, przygotował specjalnie na tę okazję program artystyczny. Po jego zakończeniu św. Mikołaj obdarował dzieci prezentami. Spotkanie przebiegało w miłej i ciepłej atmosferze.

GOPS MSZANA DOLNA

Uczestnicy szkolenia PTTK, między nimi Julian Toliński

Do utraty tchu

Z wyglądu był mężczyzną niepozornym – ani to bardzo przystojnym, ani przebojowym. W ubiorze i sposobie poruszania również nie odznaczał się szczególną elegancją. – *Był normalny i spokojny, niczym się nie wyróżniający* – wspomina pani Cecylia, emerytowana nauczycielka. – *Budził jednak powszechny szacunek a rodzice ufali mu i powierzali jego opiece swoje dzieci, którym poświęcał cały swój czas i energię.* Julian Toliński, bo o nim mowa, do dziś pozostaje jedną z najjaśniejszych postaci w historii harcerstwa i szkolnictwa w Mszanie Dolnej.

Urodził się w podkrakowskiej wsi Rybitwy, w czerwcu 1910 roku. Był pierwszym dzieckiem Jana i Karoliny, później na świat przyszło jeszcze dwóch synów tej pary: Marian i Tadeusz. Kiedy wybuch I wojna światowa, ojciec rodziny zostaje powołany do wojska. Ku radości dzieci i żony szczęśliwie wraca do domu, tuż po odzyskaniu przez

Polskę niepodległości i podejmuje pracę w Gazowni Miejskiej w Krakowie.

Na progu życia

Julian okazuje się być dzieckiem zdolnym i pracowitym. Bez trudu wspina się na kolejne szczeble edukacji i w 1929 roku zdaje egzamin dojrzałości w Państwowym Seminarium Na-

uczycielskim w Krakowie. Do końca września tego roku pracuje jako przewodnik na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, a od października zostaje skierowany jako nauczyciel do Szkoły Powszechnej w Porębie Wielkiej.

Julian Toliński jako pierwszy podejmuje się założenia w Mszanie Dolnej drużyny harcerskiej. Okres międzywojenny to czas rozkwitu idei skautingu a Związek Harcerstwa Polskiego był wówczas trzecią co do liczebności na świecie organizacją tego typu.

Szybko uświadamia sobie, że praca z dziećmi i młodzieżą jest jego powołaniem. Podejmuje kolejne kursy i doszkalania, aby już w 1932 roku stanąć

przed Komisją Egzaminacyjną w Starym Sączu i uzyskać tytuł nauczyciela powszechnych szkół publicznych. Zdobycie uprawnienia pozwalają mu na podjęcie pracy w Szkole Powszechnej w Mszanie Dolnej – mieście, w którym pozostanie do końca swego życia.

Toliński nie spoczywa na laurach. Zostaje słuchaczem Lwowskiego Wyższego Kursu dla Nauczycieli, w 1933 roku kończy również Kurs Harcerski dla Nauczycieli. W mszańskej placówce uczy w tym czasie fizyki, geografii i chemii. Oprócz tego prowadzi zajęcia z wychowania fizycznego, a w starszych klasach także ze śpiewu, póki szkoła nie otrzyma innych specjalistów. W opinii uczniów jest nauczycielem wszechstronnym, podziwianym za wiedzę, którą potrafi przekazać w sposób jasny i zrozumiały dla każdego. Mimo że od swoich uczniów wiele wymaga, dają go oni nieskrywana sympatią.

„Czuwaj!”

On to jako pierwszy podejmuje się założenia w Mszanie Dolnej drużyny harcerskiej. Okres międzywojenny to czas rozkwitu idei skautingu a Związek Harcerstwa Polskiego był wówczas trzecią co do liczebności na świecie organizacją tego typu.

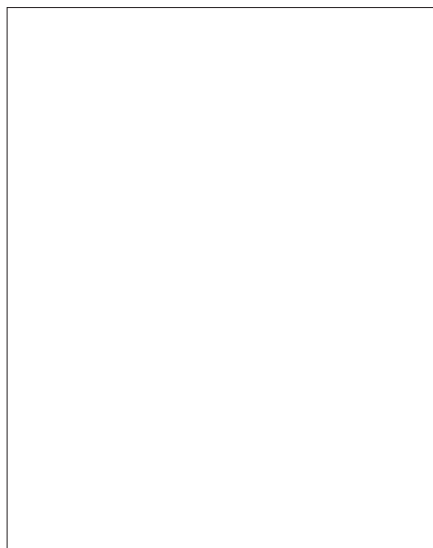
Z ideą harcerstwa spotyka się Toliński we wczesnej młodości, już w szkole powszechnej. Po latach sam zostaje hufcowym. W niedziele organizuje dla harcerzy wycieczki, podczas wakacji obozy. Stara się wychować podopiecznych w duchu demokratycznym, wdrażając do życia w społeczeństwie i wpajając poczucie odpowiedzialności. Władysław Maciejczak wspomina: „W okresie przedwojennym, jako kilkuletni chłopiec, pamiętam odbywające się wówczas na starym, mszańskim rynku uroczystości państwowe z udziałem pięknie wystrojonych mszańskich skautów, oczywiście pod komendą znanego mi już wówczas Pana Nauczyciela Tolińskiego.”

Drużyna mszańska działa w sposób modelowy. Toliński posiada dar gromadzenia młodzieży wokół siebie. Doskonale zna jej potrzeby i oczekiwania. – *Gdyby nie tacy ludzie jak druh Toliński nie było by dziś harcerstwa Mszanie Dolnej* – mówi Ewa Jasińska, komen-

dant hufca gorczańskiego. – *Popularność harcerstwa w tamtym czasie była ogromna, w każdej miejscowości, w każdej szkole zakładano drużyny, ale nie wszędzie one przetrwały. Wiele było drużyn w powiecie limanowskim, których historia skończyła się równie szybko jak zaczęła. Sukces możliwy był tylko tam, gdzie znaleźli się gorliwi i autentyczni kontynuatorzy rdzennych idei skautingu.*

Nieustraszone

Okres okupacji hitlerowskiej przyniósł mieszkańcom Mszany Dolnej wiele cierpień. Polityka burmistrza Gelba przyczynia się do licznych aresztowań oraz zesłania do obozu koncentracyjnego miejscowego proboszcza. Mieszkańcy są

Julian Toliński

świadkami terroru, niesprawiedliwości a w końcu także masowego mordu dokonanego na tutejszych Żydach. Ponadto okupant zezwala na funkcjonowanie jedynie szkół powszechnych, zakładając, że mieszkańcy terenów podbitych nie potrzebują nic więcej ponad umiejętność czytania i pisanie.

Z sytuacją tą nie mogą pogodzić się mszańscy intelektualiści i nauczyciele. Julian Toliński wraz z prof. Bronisławą Szczepaniec zaczyna organizować w mieście tajne nauczanie. Młodzież spotyka się w prywatnych mieszkaniach nauczycieli oraz we dworze hrabiny Marii Krasieńskiej, gdzie również odbywają się egzaminy dojrzałości.

Problemem jest brak podręczników i pomocy naukowych oraz fakt iż młodzież, by uchronić się przed wywózką na przymusowe roboty, zmuszona jest podjąć prace w miejscowych zakładach i fabrykach. – *Im trudniejsze jednak młodzieży mieli warunki, tym bardziej cenili sobie, konspiracyjne i niebezpieczne zdobywanie wiedzy* – wspomina po latach p. Maciejczak, ówczesny uczeń Tolińskiego. – *To samo można oczywiście powiedzieć o naszych profesorach prowadzących tajne nauczanie.*

Nie była to jedyna forma oporu podjęta przez Tolińskiego. Drużyna harcerska przez niego założona wraz z rozpoczęciem okupacji zaczęła działać w podziemiu, w ramach tzw. Szarych Szeregów. O tej działalności nie wiado-

Okres okupacji hitlerowskiej przyniósł mieszkańcom Mszany Dolnej wiele cierpień. Polityka burmistrza Gelba przyczynia się do licznych aresztowań oraz zesłania do obozu koncentracyjnego miejscowego proboszcza.

mo jednak wiele. Większość działań dywersyjnych podejmowanych przez drużynę Tolińskiego do dzisiaj owiana jest tajemnicą. Córka Jadwiga, wspomina, że o tej formie konspiracji podjętej przez ojca dowiedziała się dopiero po jego śmierci, z artykułu, który ukazał się w „Gazecie Wyborczej”. – *Widziałam, że prowadził tajne nauczanie podczas wojny ale o Szarych Szeregach nie słyszałam kompletnie nic, nie opowiadał o tym, ani też się tym nie szczycił.*

Tata – społecznik

Zaraz po zakończeniu wojny Toliński ożenił się po raz pierwszy. Parze jednak nie było dane cieszyć się małżeńskim szczęściem. Wanda Tolińska umiera w 1947 roku na chorobę płuc. Rok później wdowiec staje na ślubnym kobiercu po raz kolejny. Wybranką serca jest Eugenia Dudzik, nauczycielka, instruktorka harcerstwa, również bardzo zaangażowana społecznie.

Wkrótce na świat przychodzi troje dzieci: Marian, Jadwiga i Krystyna. Rozpoczynając życie rodzinne, Toliński nie zamierza jednak rezygnować z uprzedniej działalności. Wciąż poświęca się pracy w szkole, działalności harcerskiej i społecznej. – *W domu robił niewiele, wiele obowiązków spoczywało na głowie mamy, to ona naprawiała sprzęty i dbała o mieszkanie. Tata często wychodził z domu o ósmej rano a wracał o dwudziestej pierwszej. Miał mnóstwo zajęć i wiele do zrobienia* – przyznaje córka.

W latach powojennych wraz z dr. Sebastianem Flisakiem Toliński zakłada mszański oddział Polskiego Towarzy-

stwa Ludoznawczego oraz zdobywa uprawnienia kwalifikowanego przewodnika górskiego a następnie zostaje pierwszym prezesem Koła PTTK w Mszanie Dolnej. Planuje także wydanie przewodnika po Mszanie Dolnej.

Praca z dziećmi wciąż jest dla niego priorytetem. Organizuje wycieczki i wyjazdy, w niedziele wędruje wraz z uczniami z Koła Sportowego po okolicznych górkach, organizuje zawody sportowe w Parku Miejskim, zimą wypady na narty i sanki. Zabiera na nie także własne dzieci. – *Lubił młodzież i lubił chodzić po górach. To go cieszyło. Wielu moich rówieśników i starszych kolegów twierdzi do dnia*

Zmęczone serce

Na emeryturę Toliński przechodzi w 1972 roku. Ma 63 lata i wciąż sporo energii. Brak kontaktu z młodzieżą źle na niego wpływa. Doświadczając tego domownicy: – *Tata zawsze był trochę nerwusem ale kiedy przeszedł na emeryturę beczynność go wykańczała. Akurat był zima i nie mógł nigdzie pójść. Okazało się wtedy, że nie ma żadnych innych zainteresowań poza to co robił społecznie dla dzieci i miejscowości.*

Po dwóch miesiącach emerytury konieczność zastępstwa za chorą nauczycielkę jest pretekstem powrotu do szkoły. Potem Toliński pracuje jeszcze w szkołach w Olszówce i w Lubo-

Rodzina Juliana Tolińskiego, ok.1915 r.

Praca z dziećmi wciąż jest dla niego priorytetem. Organizuje wycieczki i wyjazdy, w niedziele wędruje wraz z uczniami z Koła Sportowego po okolicznych górkach, organizuje zawody sportowe w Parku Miejskim, zimą wypady na narty i sanki. Zabiera na nie także własne dzieci. Lubił młodzież i lubił chodzić po górach. To go cieszyło.

dzisiejszego, że gdyby nie Tata, nie byłoby nigdy w Warszawie, w Sudetach czy w innych miejscach. Ojciec prowadził w szkole sklepik, dochody odkładano a potem raz na rok wyruszaliśmy na tygodniową wycieczkę. Nawet biedniejsi uczniowie mogli jechać dzięki tym zarobionym pieniądzom.

Przez wiele lat Toliński pełni funkcje prezesa lokalnego oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego. Z czasem również dla nauczycieli zaczyna organizować wyjazdy. Pani Cecylia Rusnak wspomina, że chętnych nigdy nie brakowało: – *Często były wycieczki dla nauczycieli, zwiedzaliśmy jakieś ciekawe miejsca w kraju, albo jechaliśmy do Czechosłowacji czy na Węgry. Toliński znał języki obce, był doskonałym przewodnikiem* – opowiada. – *Pamiętam zabawną historię z jednego wyjazdu na Węgry. Zaskoczyła nas ulewa a kiedy schroniliśmy się pod mostem dołączyła do nas jeszcze jedna grupa. Próbowaliśmy się z nimi dogadać w różnych językach aż w końcu okazało się, że to również byli Polacy.*

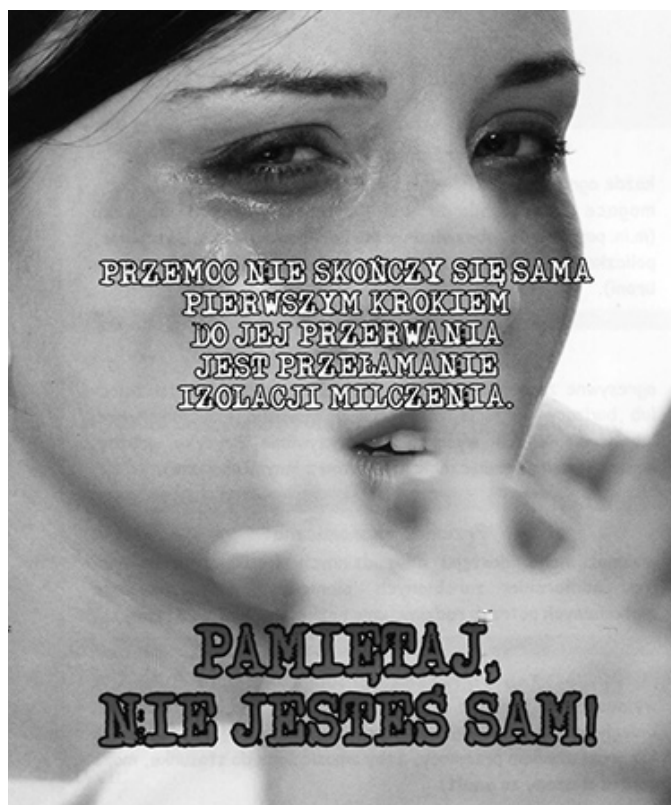
mierzu. Nadal też podejmuje funkcje przewodnika podczas wycieczek górskich organizowanych przez Koło PTTK w Rabce.

W połowie 1985 roku umiera żona Tolińskiego. Pół roku później on sam trafia do limanowskiego szpitala z rozległym zawałem serca. Umiera 14 stycznia 1986 roku. „Nigdy nie odpoczywał, serce jego było stale zmęczone, nic więc dziwnego, że zgasło nagle z wyczerpana – na zawsze”- napiszą po jego śmierci koleżanki z pracy.

Wśród licznych odznaczeń, którymi został uhonorowany, szczególne miejsce zajmuje hołd, jaki złożyły Tolińskiemu władze Mszany Dolnej, nadając w 1994 r. jego imię jednej z ulic miasta. Od 2011 roku współpatronuje on także trasie turystycznej wiodącej z Mszany Dolnej do Rabki.

DOROTA MUCHA

W trakcie pisania korzystałam z: Wł. Maciejczak „Biografie zagórzańskie”, „In memoriam”, opracowanie autorstwa Marii Antos i Antoniny Lubeckiej, oraz wspomnień: Jadwigi Tolińskiej, Cecylii Rusnak, Ewy Jasińskiej

**Instytucje na terenie Gminy Mszana Dolna,
które pomagają osobom doświadczającym przemocy:**

Komisariat Policji

34-730 Mszana Dolna, ul. Piłsudskiego 2
tel. 18 3310007 lub alarmowy 997 czynne całą dobę

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

34-730 Mszana Dolna, ul. Spadochroniarzy 6
czynny od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30
tel. 18 3310541
www.mszana.pl - zakładka "GOPS"

Zespół Interdyscyplinarny

na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
tel. 18 3310541 w godzinach pracy Ośrodka

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

34-730 Mszana Dolna, ul. Spadochroniarzy 6
tel. 18 3319810

Punkt Konsultacyjny do spraw Uzależnień i Przemocy

Urząd Gminy Mszana Dolna, ul. Spadochroniarzy 6 (pokój nr 1)
tel. 18 3319810

Ponadto w Domu Parafialnym przy Parafii Św. Michała Archaniola w Mszanie Dolnej w każdy wtorek o godz. 17.30 spotyka się Grupa Rodzinna **AL-ANON**, która skupia osoby mające w rodzinie problem alkoholowy.
W każdą środę o godz. 18.00 odbywają się spotkania **Grupy AA**.
Tel. kontaktowy 696 965 439

Reaguj na przemoc

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Powszechnie przyjmuje się, że jest to działanie:

- intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny – co oznacza, że jest zamierzonym działaniem lub zaniechaniem mającym na celu całkowitą kontrolę nad ofiarami;
- naruszające prawa i dobra osobiste ofiar – co oznacza, że sprawca wykorzystuje swoją przewagę naruszając podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- wykorzystujące wyraźnie asymetrię sił – ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
- powodujące ból i cierpienie – sprawca naraża zdrowie i życie ofiar na poważne szkody, co powoduje, że ofiary mają mniejszą zdolność do samoobrony.

Warto pamiętać, że przemoc nie skończy się sama. Pierwszym krokiem do jej zakończenia jest przerwanie milczenia i poinformowanie instytucji zajmujących się tym problemem. Naprawdę mogą pomóc.

W gminie Mszana Dolna do rozwiązywania problemów przemocy domowej został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Spotkania jego członków odbywają się co kwartał, natomiast po każdym założeniu Niebieskiej Karty w rodzinie zostaje powołana grupa robocza do pracy z daną rodziną.

W 2012r. odbyły się cztery spotkania Zespołu: w marcu, czerwcu, wrześniu i grudniu. Na ostatnim podsumowano jego pracę. W ciągu roku prowadzona była procedura „Niebieska Karta” w 54 rodzinach. Do pracy na rzecz każdej z tych rodzin została powołana grupa robocza, łącznie odbyło się 160 spotkań grup roboczych.

Przeprowadzono jedno szkolenie wewnętrzne oraz 9 szkoleń zewnętrznych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Przeszkolono łącznie 17 osób, natomiast w dwóch konsultacjach uczestniczyły 4 osoby.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest zintegrowanie działań wszystkich instytucji wchodzących w jego skład (policji, pomocy społecznej, oświaty, słu-

żby zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, sądu), celem diagnozowania problemu przemocy w rodzinie, podejmowania działań w środowiskach zagrożonych przemocą, oddziaływania na osobę, rodzinę i budowania dla niej sieci wsparcia zmierzającej do rozwiązania problemu.

Zależy nam, aby znajomość instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemu przemocy w rodzinie oraz wiedza na temat przemocy przyczyniły się do częstszego zgłaszania przez mieszkańców, przypadków występowania przemocy. Panujące przekonanie, iż problemy rodziny powinny być rozwiązane w jej zamkniętym kręgu, jest najczęstszą wymówką dla niepodjęcia żadnych działań w celu pomocy osobie dotkniętej przemocą.

Brak reakcji na przemoc często wynika z niewiedzy o tym, kogo należy poinformować – gdy jest się świadkiem lub gdy samemu doświadcza się przemocy.

Powyżej zamieszczamy informację o instytucjach pomocowych na terenie gminy Mszana Dolna, które pomagają osobom doświadczającym przemocy.

ELŻBIETA KANIA

Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Nowoczesna sala gimnastyczna dla przyszłych mistrzów sportu!

Na zakończenie ferii zimowych, 24 stycznia, społeczność uczniowska i grono pedagogiczne Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Łętowie świętowało jedno z najważniejszych wydarzeń w historii szkoły. Po latach starań, naznaczonych ciężką pracą i wieloma problemami, przekazano dla społeczności szkolnej nowoczesną, doskonale wyposażoną salę gimnastyczną.

Uroczystość rozpoczęto poświęceniem nowo powstałego obiektu, którego dokonał proboszcz parafii w Łętowie – ks. Zdzisław Sawka. Następnie ksiądz proboszcz w asyście ks. Adama Sędzika, miejscowego wikariusza, odprawił uroczystą mszę świętą. Podczas nabożeństwa pobłogosławił wszystkich zebranych oraz tych, którzy będą z nowej sali korzystać. Mszę św. uświetnił wspaniały występ Orkiestry Dętej OSP z Mszany Górnej pod batutą Michała Myszy.

Ważnym momentem uroczystości było symboliczne przecięcie wstęgi, w którym wzięli udział: Grzegorz Baran – małopolski wicekurator oświaty, Franciszek Dziedzina – wicestarosta limanowski, Bolesław Żaba – wójt gminy

Mszana Dolna, Jan Chorągwicki – przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna, Czesław Stożek – wykonawca inwestycji, Kazimierz Pajdo – sołtys wsi Łętowe, Lucyna Leżańska – dyrektor szkoły w Łętowie oraz Zuzanna Potoniec – przewodnicząca samorządu uczniowskiego.

Prestiżu uroczystości dodała obecność znamienitych gości: Stanisława Potaczka – byłego wójta naszej gminy, Tadeusza Filipiaka – burmistrza Mszany Dolnej, Janusza Potaczka – wójta gminy Niedźwiedź, Tadeusza Klimka – zastępcy wójta gminy Mszana Dolna, Piotra Kowalika – radnego powiatu limanowskiego, Józefa Stożka – inspektora nadzoru tej sali, Elżbiety Jakubiak

– wiceprzewodniczącej Rady Gminy Mszana Dolna oraz całego grona radnych, wszystkich dyrektorów z placówek oświatowych gminy, pracowników Urzędu Gminy odpowiedzialnych za realizację tej inwestycji, całej społeczności szkolnej i mieszkańców Łętowego.

Gospodarz gminy – wójt Bolesław Żaba przypomniał wszystkim zebrany historię powstania tej sali:

„W roku 2008 został wykonany kompleksowy projekt budowy sali gimnastycznej dla potrzeb Szkoły Podstawowej w Łętowie autorstwa Firmy Verste Pracownia Projektowa Anna Kuzon Grzywna, Piotr Grzywna Kraków. Pozwolenie na budowę uzyskano 21 grudnia 2009r. Wykonawca został wybrany w drodze przetargu nieograniczonego w dniu 31 maja 2010 r. 6 lipca 2010 roku została podpisana umowa z firmą pod nazwą Zakład Usług Remontowo – Budowlanych, której właścicielem jest Czesław Stożek. Funkcję inspektora nadzoru z ramienia inwestora pełnił inż. Józef Stożek.

Wybudowana sala gimnastyczna posiada następujące parametry techniczne:

Powierzchnia zabudowy: 692,86 m²

Powierzchnia całkowita: 766,83 m²

Powierzchnia użytkowa: 763,09 m²

Kubatura: 5449,00 m³

Dzisiejsza uroczystość dotycząca oddania do użytku nowej sali gimnastycznej jest bardzo ważnym wydarzeniem dla gminy Mszana Dolna, ale przede wszystkim jest wielkim wydarzeniem dla miejscowości Łętowe, jej mieszkańców, a w szczególności społeczności uczniowskiej i grona pedagogicznego Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki.

Powstanie tej sali gimnastycznej to kolejny punkt na mapie sportowej gminy, powiatu i województwa oraz powód do dumy, że tak ważną i od lat oczekiwaną inwestycję dla tej szkoły i lokalnej społeczności udało się zakończyć. Powstanie tego nowoczesnego obiektu sportowego było inspirowane właśnie myślą o młodzieży.

Na pewno wielu z Was, drodzy uczniowie, marzy aby być dobrym w sporcie, czy w nauce. Być może dzięki temu obiektowi w przyszłości doczekamy się sportowców z terenu naszej gminy, a w tym przypadku Łętowego, którzy będą dumą naszej Małej Ojczyzny, jak to jest obecnie, mając takiego ambasadora, jakim jest Justyna Kowalczyk. Pamiętajcie, Drodzy uczniowie, że Wasi rodzice czy dziadkowie takich możliwości jak Wy dzisiaj macie nie mieli. Wykorzystajcie szansę, aby kiedyś w przyszłości o Was mówiono w programach sportowych i to Wy udowodnijcie, że warto uprawiać sport, mimo iż do sukcesów dochodzi się ciężką pracą. Korzystajcie z tego obiektu razem ze swoimi rodzicami, albowiem sport jest dla każdego i w każdym wieku.

Życzę wszystkim, aby ten nowoczesny obiekt sportowy, który będzie służył uczniom, nauczycielom, społeczności lokalnej, grupom sportowym i wielu innym był przede wszystkim miejscem spotkań, gdzie kształtuje nasze serce.

W tym miejscu jeszcze raz pragnę serdecznie podziękować Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do budowy tego wspaniałego obiektu!"

Z okazji otwarcia nowej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Łętowym minister sportu i turystyki Joanna Mucha oraz marszałek województwa małopolskiego Marek Sowa wystosowali specjalne listy, które zostały odczytane podczas uroczystości przez wójta Bolesława Żabę:

„Szanowny Panie Wójcie,

Jest mi niezmiernie miło przekazać serdeczne gratulacje z okazji otwarcia sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Łętowym.

Ten dzień jest z pewnością dla Państwa, a przede wszystkim dla uczniów i pedagogów świętem sportu. Dzięki nowoczesnej inwestycji otwierają się nowe możliwości dla rozwoju sportowych talentów i doskonaleniu umiejętności w warunkach gwarantujących prawdziwie wysoki poziom.

Jestem przekonana, że nowa sala sportowa stanie się miejscem aktywnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu, gdzie każdy będzie mógł realizować swoje sportowe pasje.

Dzięki Państwa zaangażowaniu i pracy udało się wybudować obiekt, który przyniesie wiele satysfakcji zarówno gospodarzom, jak i licznym użytkownikom.

Życzę wszystkim uczniom wielu sukcesów i dokonań w sporcie, kadrze pedagogicznej dużo satysfakcji i radości z pracy z młodzieżą oraz powodzenia w realizacji planów zawodowych, a także osobistych, władzom samorządowym zaś życzę kolejnych zrealizowanych inwestycji.

Łączę wyrazy szacunku
Joanna Mucha”.

„Szanowny Panie Wójcie,

W imieniu Samorządu Województwa Małopolskiego dziękuję za zaproszenie na uroczystość poświęcenia i przekazania do użytku sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Łętowym.

Pragnę złożyć Panu Wójtowi oraz Pani Dyrektor Szkoły Podstawowej w Łętowym serdeczne gratulacje oraz życzenia pomyślnej realizacji kolejnych planów inwestycyjnych. Z zadowoleniem przyjmuję fakt, że następna placówka szkolna w Małopolsce posiada obiekt rekreacyjny o standardzie umo-

żliwiającym wszechstronną edukację sportową młodzieży. Jestem pewien, że pieniądze wydane na budowę sali gimnastycznej zostały dobrze spożytkowane zarówno na rzecz społeczności lokalnej, jak również całej Małopolski.

Młodzieży – która na co dzień korzystać będzie z nowego obiektu – życzę, aby osiągała znaczące sukcesy sportowe, a przede wszystkim dobrze się bawiła. Jestem pewien, że nowa sala gimnastyczna znacząco Wam w tym pomoże.

Proszę przyjąć moje pozdrowienia dla biorących udział w tym ważnym wydarzeniu. Chciałbym również pogratulować wszystkim, którzy przyczynili się do tego, aby ta uroczystość mogła się odbyć – Panu Wójtowi oraz Pani Lucynie Leżańskiej, Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Łętowym.

Z poważaniem

Z up. Marszałka Województwa
Małopolskiego Wojciech Kozak
Wicemarszałek”.

Kiedy część oficjalna dobiegła końca, przyszedł czas na występy artystyczne. Pierwszym punktem programu był taniec ze wstążką w wykonaniu uczennic klasy IV. Następnie na scenie w profesjonalnych sportowych strojach zaprezentowali się przyszli mistrzowie sportu Szkoły Podstawowej w Łętowym. W uroczystym marszu wzięli udział: piłkarze, siatkarze, taekwondziści, kolarze i koszykarze. Pochód zamykali ci, bez pomocy których sport by nie istniał: wspaniałe cheerleaderki i entuzjastyczni kibice. Zgromadzeni uczniowie złożyli przysięgę, obiecując dbać o swoją nową salę, a także przestrzegać wszelkich reguł obowiązujących w sporcie. Przypomnieli także wszystkim zebranym, że zmagania sportowe są bliskie wysiłkom podejmowanym w ciągu naszego całego życia.

Serca publiczności podbili najmłodsi wychowankowie szkoły, którzy w pięknych kolorowych strojach, z wdziękiem i swobodą wykonali taniec hiszpański. Uroczystość zakończył brawurowy występ cheerleaderek.

Każdy z przybyłych gości mógł wpisać się do specjalnie przygotowanej książki pamiątkowej szkoły.

AGNIESZKA WĘGRZYNOWICZ

150. rocznica wybuchu powstania styczniowego

Powstanie styczniowe – polskie powstanie narodowe przeciwko Imperium Rosyjskiemu, ogłoszone manifestem 22 stycznia 1863 r., wydanym w Warszawie przez Tymczasowy Rząd Narodowy, spowodowane narastającym rosyjskim terrorem wobec polskiego biernego oporu. Wybuchło 22 stycznia 1863 w Królestwie Polskim i 1 lutego 1863 na Litwie, trwało do jesieni 1864. Zasięgiem objęło tylko ziemie zaboru rosyjskiego: Królestwo Polskie oraz ziemie zabrane.

Było największym polskim powstaniem narodowym, spotkało się z poparciem międzynarodowej opinii publicznej. Miało charakter wojny partyzanckiej, w której stoczono ok. 1200 bitew i potyczek. Mimo początkowych sukcesów zakończyło się klęską powstańców, z których kilkadziesiąt tysięcy zostało zabitych w walkach, blisko 1 tys. straconych, ok. 38 tys. skazanych na katorgę lub zesłanych na Syberię, a ok. 10 tys. wyemigrowało. Wilno zostało spacyfikowane przez oddziały Murawjowa Wieszatkiela. Źródło: WIKIPEDIA.ORG

PLUSY:

Powstanie dokonało całkowitego uwłaszczenia chłopów. Przyczyniło się do wewnętrznego

wzmocnienia Polaków. Zjawisko to ujawniło się silnie zakorzenionymi więzami Polaków w trzech zaborach. Stanowiło przełomowy moment w tworzeniu się nowoczesnego państwa polskiego. Polacy wykazali gotowość do poświęceń oraz umiejętności do stworzenia sprawnego aparatu państwowego. Skończył się okres ujarzmiania Polaków ich własnymi rękami. Walka stała się okazją do zmanifestowania idei „za naszą i waszą wolność”. Wystąpienia klas robotniczych doprowadziły do powstania I Międzynarodówki.

MINUSY:

Poległo 250 tys. ludzi.
Przeprowadzono egzekucje.
Nasiliły się represje.
Skonfiskowano 3454 majątki + 800.

Carat zabrał wszelkie ustępstwa autonomiczne, podjął pełną rusyfikację szkół i administracji.

Śledząc dzieje powstania styczniowego, nie można się oprzeć wrażeniu, że było ono skazane na klęskę. Dlaczego walczone? Dla powstańców walka ta nie wydawała się pozbawiona szans. Przywódcy powstania sądzili, że chłopci – zachęceni manifestem Rządu Narodowego – masowo poprą walkę. Tak jednak się nie stało. Uwłaszczenie mogło być przeprowadzone dopiero po ewentualnym polskim zwycięstwie. Rząd rosyjski, jednak natychmiast nadał chłopom ziemie na własność, zniechęcając ich do walki w powstaniu. Liczono na pomoc zachodnich państw. Te jednak wysłały tylko noty dyplomatyczne. Za upadek powstania ponoszą częściowo winę sami jego przywódcy. Mimo bohaterstwa i patriotyzmu nie uniknęli błędów. Szczególnie negatywny wpływ na dzieje powstania miała rywalizacja o władzę między czerwonymi a białymi. Oba stronnictwa nie potrafiły porozumieć się ze sobą, co osłabiało – i tak już szczupłe – siły powstańcze.

Powstanie poniosło klęskę z powodu przewagi liczebnej Rosjan, braku masowego poparcia chłopów, obojętności rządów europejskich, niechętnego stosunku pozostałych państw zaborczych.

Reasumując, żadne z powstań nie miało szans na zwycięstwo Polaków. Polska miała bardzo dużo słabych punktów w swoich bitwach. Główną strategią Polaków było eliminowanie wroga poprzez podstęp i zasadzki tzw. „partyzantki”. Było to przyczyną mniejszej liczby wojska w stosunku do wroga. Dzięki takiemu zagraniu Polacy unikali otwartej bitwy, w której nie mieliby szans z Rosjanami. W porównaniu do innych krajów Polacy mieli o wiele mniejsze fundusze na wojsko niż ówczesna Armia Czerwona. Broń była raczej prymitywna. Przy tak słabym wyposażeniu naszej armii ochrona przed wrogiem była za słaba. Organizacja walk oraz wyszkolenie były także minimalne. Polskie wojska to głównie niewykształcona militarnie szlachta i arystokracja. Lepsze wyszkolenie i organizacja zwiększałyby powodzenie walk. Starzy dowódcy nie mieli już sił do walki, a młodzi nie mieli doświadczenia. Niestety, chęci to nie wszystko.

Źródło: SCIAGA.PL

Narty – taka prosta rzecz...

Dwie deski zaopatrzone w coś, żeby się trzymały butów – to tak niedużo. A za mojego dzieciństwa na ich widok uśmiechały się oczy każdego chłopca i drżały ręce, aby ich dotknąć, a przy odrobinie szczęścia może nawet ubrać je na nogi. Starsi koledzy przyjeżdżali (przychodzili) na nich do szkoły, nawet wtedy, gdy nie było w programie gimnastyki (tak dawniej nazywano lekcje WF-u) i „szpanowali” przed wszystkimi.

Gdy prawie 60 lat temu budowano schronisko na Turbaczu, bo dawne zostało spalone w czasie wojny, to robotnicy tam zatrudnieni otrzymywali na zimę narty, aby mogli łatwiej na niedziele dostawać się do domów. Z mojej rodzinnej Rdzawki to odległość ok. 4 godzin marszu, ale na nartach, w drodze powrotnej, to przynajmniej o połowę czasu krócej. Widywało się w soboty pod wieczór sznur młodych mężczyzn sunący po śniegach na dół do wsi z gorceńskich lasów i polan. Warto było ich sprzęt oglądać, był piękny i fachowo zrobiony – nie to, co nasze domowej roboty „narcie”, takie dosłownie klepki. A i o te chałupniczo wykonane z byle deski, nieraz nawet z szerokiej sztachety, nie było łatwo. Tu i tam jakiś stolarz uproszony przez małego zapaleńca podjął się nieraz wystrugać parę deszczulek i nawet zaopatrzyć je w wiązania, ale zwykle trzeba było mu dostarczyć materiału. O drewno na wsi nie było tak trudno, ale lepiej, żeby narty były z twardszego – np. jesionu, a za tym już

trzeba było trochę pochodzić, poszukać, poprosić. Na wiązania szła gruba skóra, z której robiło się dwie „objemy” na but: na „nosek” i druga do tyłu poza piętę. Jakoś tam je można było trochę regulować zależnie od wielkości buta. Osta-

Najpiękniejsze dla mnie było to, że narty umożliwiały, albo przynajmniej ułatwiały mi dotarcie zimą tam, gdzie się bywało np. latem czy jesienią.

tecznie wzuwało się większe buty uzupełniając luz drugą onucą (skarpety były rzadkością i stosowało się je do obuwi „kościelnego”). Przy większej szybkości jazdy w razie upadku nieraz taki mały narciarz wylatywał (boso) z butów, dziś byśmy powiedzieli, że „zadziały bezpieczniki”!

Tych trochę niewygód, dużo wcześniejszych przemyśleń i starań warto by-

ło podjąć i znieść niemały trud, aby spełniły się marzenia o posiadaniu nart. Dostarczały zaś potem niesłychanych przeżyć, niedostępnych w żaden inny sposób; łatwiej też i szybciej można było się na nich dostać do szkoły, do sklepu czy w odwiedziny do kogoś. A miało to wielkie znaczenie, gdy spadły wielkie śniegi, przez które ludzie brnęli piechotą po pas.

Najpiękniejsze dla mnie było (i chyba do dziś pozostało) to, że narty umożliwiały, albo przynajmniej ułatwiały mi dotarcie zimą tam, gdzie się bywało np. latem czy jesienią. Różne zakątki pól i lasów, leśne dróżki przemierzane kiedyś w poszukiwaniu grzybów lub odwiedzane dla zbierania borówek – teraz stają się dostępne a wyglądają tak inaczej. Jakże inaczej wygląda taka np. baczówka pod Turbaczem. Latem pełna życia z odgłosami pasterzy, owiec i psów pasterskich, ze szczypiącym w oczy dymem z watry i pachnącym podmuchem skoszonych łąk. Teraz zimą – zasypana! Niski dach niknie do połowy w śniegu, ledwo można się dokopać do progu, aby na nim usiąść, odpocząć i powspominać.

I w ogóle inny jest świat dla narciarza – czuje się bardziej jego gospodarzem, a nawet jakby jakoś spokrewnionym z tymi przestrzeniami pełnymi lasów, wzgórz i dolin. Zimowa też aura, z którą trzeba się liczyć bardziej niż gdyby się siedziało w domu, staje się narciarzowi bliższa a już na pewno bogatsza.

Lubiłem zawsze wyciągnąć kogoś na narty, nieraz go trzeba było dopiero uczyć poruszania się na nich. Wielką radość sprawia mi zawsze widok, jak ktoś zachęcony do narciarstwa odkrywa nowe bogactwo przyrody i nieznane (bo niedostępne) dotąd uroki zimy!

Turystyka narciarska, czy też narciarstwo klasyczne, jest dziś niestety mało popularne. Da się na szczęście zauważyć, że zatłoczone „stoki narciarskie” z nieodłącznym nagłośnieniem, przeciętnie niska kultura zachowania się „narcarzy” stokowych oraz związane z tego

rodzaju narciarstwem wydatki „przesuwają” część narciarzy ku wspomnianej wyżej „klasyce”. Miło spotkać takich, jak wędrują po zimowych gorczańskich szlakach, to są dla mnie zawsze bratnie dusze!

Gdy już mowa o narciarskich spotkaniach – podzielę się przeżyciami wspomnieniem sprzed 35 lat. W marcowy wolny dzień wybraliśmy się z kolegą na narty na Kasprowy Wierch. Wtedy jeszcze nie było licznych dziś wyciągów i kolejek. Zanim przyjechaliśmy z Krakowa i dostaliśmy się na tę narciarską Górę było już blisko południa. Po zjeździe do Kotła Gąsienicowego ustawiliśmy się w kolejce do krzesełka (wtedy jeszcze pojedynczego), gdy do nas podjechał ks. Stanisław Dziwisz, i po przywitaniu zapytał, czy nie mamy kremu. „Słońce tak pali a nie wzięliśmy ze sobą!” Aha, to jest tu gdzieś i ks. Kardynał Wojtyła! – pomyślałem sobie, wygrzebując z plecaka małe pudełeczko. Gdy je miałem już podać – ks. Dziwisz zachęcił nas, abyśmy podeszli do kardynała, który stał dość daleko w kolejce, ale już blisko wsiadania. Podeszliśmy i przywitali się. Zapytał nas, wcierając krem w policzki, ile razy już zjechaliśmy. „To ja jestem lepszy, bo już zjechałem dwa razy, ale ten to już ostatni, bo trzeba wracać do Krakowa”. Był

najnormalniej ubrany, nawet skromniej niż my – mieliśmy kombinezony narciarskie. Miał zwykłą ortalionową czarną kurtkę (potem podobne zdjęcie obiegiło cały świat, gdy został papieżem), spodnie „narciarskie” tzn. wpuszczane do butów, oczywiście skórzanych, narciarskich. Narty to chyba były popularne wtedy i solidne „Rysy – kombi”, metaliki, oczywiście przynajmniej dwumetrowe. Kije dość długie, aby łatwiej można było podchodzić, na głowie czapka „marusarka” też czarna, i okulary przeciwsłoneczne. Widzieliśmy go potem zjeżdżającego ten ostatni raz, gdyśmy już byli wysoko na krzesełkach: zgrabnymi „esami” obniżał się ku Kotłowi, co jakiś czas przystając i spoglądając po górach pod słońce, jakby tutaj był dopiero pierwszy raz. A wszystko wskazuje na to, że to był jego ostatni raz. Za 7 miesięcy potem został wybrany na Stolicę Piotrową! Narty przez jakiś czas potem stanowiły ubogacenie jego pokoiku u sióstr urszulanek na Jaszczurówce, dopóki nie zostały zabrane do muzeum w Wadowicach.

Nieraz mnie pytają, jakim narciarzem był kardynał Wojtyła. Odpowiadam krótko: prawdziwym! Co to znaczy? A znaczy dużo: potrafił na nartach przejść kawał Doliny Chochołowskiej, potem już z nimi na plecach i nadal z plecakiem wyjść na Rakonia albo aż pod Wołowiec i zjechać następnie po głębokim (i różnorodnym) śniegu znowu do doliny i na parking! Albo ze Szczawnicy wyjść z nartami lub częściowo na nartach, na Prehybę i zjechać potem do Rytra. Podobnie też można wymienić wiele gór, a np. Turbacz wielokrotnie. Kto by z dzisiejszych, nawet dużo młodszych narciarzy, zaludniających „ulizane” stoki narciarskie, narzekających na jakieś nierówności czy muldy, potrafił powtórzyć, choć jeden odcinek takiego zimowego „papieskiego szlaku”?

Na koniec – nawiązując do tytułu – chciałoby się zaapelować: pilnujmy, aby narty były, jak kiedyś, „prostą rzeczą”, czymś w naszych górskich stronach całkiem podręcznym, zwyczajnym: Jest zima, ubieram się ciepło, odpowiednio, mam iść gdzieś niedaleko (a po co zaraz

RADNI UCHWALILI

13. Nr XXX/326/2012 w sprawie użyczenia re-mizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Rabie Niżnej.
14. Nr XXX/327/2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Kasina Wielka.
15. Nr XXX/328/2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Kasinka Mała.
16. Nr XXX/329/2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Łostówka.
17. Nr XXX/330/2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Olszówka.
18. Nr XXX/331/2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Raba Niżna.
19. Nr XXX/332/2012 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Glisne.
20. Nr XXX/333/2012 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Kasina Wielka.
21. Nr XXX/334/2012 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Kasinka Mała.
22. Nr XXX/335/2012 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Kasinka Mała.
23. Nr XXX/336/2012 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Raba Niżna.

Kolędnicy z przedszkola

Dziewięć grup z przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych z gminy Mszana Dolna wzięło udział w I Gminnym Konkursie Kolęd i Pastoralek. Honorowy patronat nad imprezą objął wójt Bolesław Żaba.

Podczas konkursu reprezentował go Tadeusz Klimek. Przegląd nie doszedłby do skutku, gdyby nie wielkie zaangażowanie nauczycieli Gminnego Przedszkola w Olszówce: Ireny Nawary, Iwony Kubińskiej, Ewy Pajdo oraz Wioletty Kraus.

Grupy kolędnicze oceniało jury w składzie: Agata Chorągwicka, Maria Nawieśniak, Anna Macuga oraz Monika Gackowiec. Po długich obradach przyznano:

I miejsce dla:

- Weroniki Nalepy oraz Lidii Sławeckiej (5 i 6 l.) z Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej;
- Jakuba Kuczaja (6 l.) ze Szkoły Podstawowej Nr 2 w Lubomierzu;
- Grupy 5-6 latków ze Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Jana Pawła II w Kasince Małej;
- Grupy „Łostowianie” (5-6-latków) ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łostówce;

– Grupy 3-4-latków z Gminnego Przedszkola w Olszówce.

II miejsce dla:

- Piotra Żmudy oraz Bartłomieja Chmiela (6 l.) z Gminnego Przedszkola w Olszówce;
- Wiktorii Wojtyczki oraz Zuzanny Malec (5 i 6 l.) z Zespołu Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej;
- Anny Płoskonki oraz Karoliny Wróbel (5 l.) z Zespołu Placówek Oświatowych – Oddziału Przedszkolnego w Kasince Małej.

Konkurs był znakomitą okazją do spotkania, posłuchania i podziwiania pięknego śpiewu, strojów, a także umiejętności gry na instrumentach najmłodszych dzieci z przedszkoli gminy Mszana Dolna.

Doskonałą atmosferę przeglądu zapewnili prowadzący: Karolina Kraus oraz Jakub Niedojad – uczniowie klasy II Zespołu Szkoły i Przedszkola w Olszówce.

Serdecznie dziękujemy wszystkim opiekunom za ogromny wkład pracy włożony w przygotowanie uczestników oraz udział w pierwszej edycji konkursu. Podziękowania należą się również sponsorom: Krystynie i Józefowi Koperniakom, Piotrowi Kowalikowi, Radzie Rodziców ZSiP w Olszówce, Annie Wacławik oraz Urszuli Góralik, dzięki którym mogliśmy zakupić nagrody dla wszystkich uczestników konkursu oraz przygotować słodki poczęstunek.

WIOLETTA KRAUS

Koledujemy Jezusowi

To hasło tegorocznego XI Przeglądu Kolędniczego Dzieci i Młodzieży Gminy Mszana Dolna, który odbył się 3 stycznia w remizie OSP w Olszówce.

Tradycje kolędnicze związane z okresem Bożego Narodzenia zaprezentowało 10 grup z terenu całej gminy Mszana Dolna oraz jedna grupa z Zakopanego.

Organizatorami imprezy byli: Urząd Gminy Mszana Dolna z wójtem Bolesławem Żabą, Zespół Szkoły i Przedszkola w Olszówce z dyrektorką Bogusławą Pajdzą, OSP w Olszówce z prezesem Wojciechem Gilem, Rada Sołecka wsi Olszówka z sołtysem Andrzejem Gackowcem oraz Rada Rodziców z przewodniczącą Beatą Waclawik.

Występy prezentowanych grup oceniało jury w składzie: Marta Smółczyńska – etnolog z MCK Sokół, Benedykt Kafel – etnograf z MCK Sokół oraz Piotr Lulek – regionalista.

Grupy prezentowały wysoki poziom artystyczny przygotowanych programów oraz bogaty repertuar tradycyjnych kolęd i pastorałek.

Jury przyznało:

- w kategorii grup dziecięcych (szkoły podstawowe):
 - dwa równorzędne I miejsca i nagrody pieniężne po 200 zł dla grupy kolędniczej z Ło-

stówki (Z gwiazdą) oraz grupy kolędniczej z Olszówki (Herody);

- dwa równorzędne II miejsca i dyplomy dla grupy kolędniczej z Lubomierza Nr 2 (Herody) oraz grupy kolędniczej z Mszany Górnej Nr 2 (Herody);

- dwa równorzędne III miejsca i dyplomy dla grupy kolędniczej z Mszany Górnej Nr 1 (Z gwiazdą) oraz grupy kolędniczej z Lubomierza Nr 1 (Z turoniem);

- wyróżnienie w postaci dyplomu dla grupy kolędniczej z Glisnego (Z turoniem).

- w kategorii grup młodzieżowych (gimnazja):

- trzy równorzędne I miejsca i nagrody pieniężne w wysokości 200 zł dla grupy kolędniczej z Raby Niżnej (Herody), grupy kolędniczej z Kasinki Małej (Z turoniem) oraz grupy kolędniczej z Kasiny Wielkiej (Z gwiazdą).

Na XIV Powiatowy Przegląd Grup Kolędniczych w Kasinie Wielkiej „Zagroście ta turoniowi” zakwalifikowano wszystkie grupy, które otrzymały pierwsze i drugie miejsca w kategorii grup dziecięcych oraz pierwsze miejsca w kategorii młodzieżowej.

Wszystkie grupy zostały zakwalifikowane pod warunkiem uwzględnienia uwag komisji artystycznej.

Na ogólnopolskie spotkania grup kolędniczych „Pastuszkowe kolędowanie” została zakwalifikowana grupa „Z sopką” zespołu Zornica z Zakopanego.

Nagrody zwycięzcom wręczył w imieniu wójta gminy Mszana Dol-

na Bolesława Żaby jego zastępca – Tadeusz Klimek oraz Jan Chorągwicki, przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna.

Członkowie jury oraz zaproszeni goście podkreślili, że organizowanie corocznego konkursu jest niezmiernie ważne ze względu na podtrzymywanie tradycji kolędniczych Zagórzan. Podziękowali również organizatorom za sprawne przygotowanie i przeprowadzenie przeglądu.

Doskonałą atmosferę przeglądu zapewnili wspaniali prowadzący: Urszula Góralik oraz dwie uczennice ZSiP w Olszówce – Justyna Kraus i Monika Potaczek.

Serdeczne podziękowania kierujemy do naszych życzliwych sponsorów, a byli nimi: Zakład Masarski Gacek, FH Walentyna Jamróz oraz Jan i Maria Malec. Szczególne ukłony kierujemy do Rady Rodziców na czele z Beatą Waclawik.

BOGUSŁAWA PAJDZIAK

Z wizytą u kardynała Dziwisza

Po raz drugi dzieci, młodzież, przyjaciele, rodzice oraz opiekun Zespołu Regionalnego „Olszowianie” spotkali się z ks. kardynałem Stanisławem Dziwiszem – metropolitą krakowskim w siedzibie Kurii przy ulicy Franciszkańskiej 3.

Grupa zaprezentowała kolędy i pastorałki olszowskie oraz obrzęd kolędniczy „Kolędniczy z Herodem”.

Kardynał przypomniał zeszłoroczne spotkanie z dziećmi, które odbyło się dokładnie w tym samym dniu – 19 stycznia. Wspominał również spotkanie w Olszówce, kiedy to przebywał z błogosławionym Janem Pawłem II, ówczesnym kardynałem.

Na zakończenie spotkania zespół odśpiewał metropolicie życzenia, wyrażając nadzieję, że spotkania z nim staną się tradycją.

WIOLETTA KRAUS

FOT. T. WARCZAK

Z kolędą na Wschodzie

Zespół kolędniczy Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Mszanie Górnej koncertował 5-6 stycznia na Ukrainie: we Lwowie, w Samborze i Czukwi, prezentując zagórzańskie kolędy i pastorałki. Członkowie orkiestry zostali tam bardzo gościnnie przyjęci przez lokalną społeczność, a ich występy za każdym razem gromadziły liczną publiczność i nagradzane były gromkimi brawami. Zarówno koszty wyjazdu i pobytu orkiestry u naszych wschodnich sąsiadów zostały pokryte przez sponsorów – sympatyków zespołu. W okresie przedświątecznym Orkiestra Dęta z Mszany Górnej nagrała płytę z kolędami i pastorałkami zagórzańskimi. Realizacja tego przedsięwzięcia możliwa była dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Gminy Mszana Dolna, uzyskanemu w ramach dotacji w drodze otwartego konkursu ofert.

MICHAŁ MYSZA

Zagrojcie ta Turoniowi

*Na słońce na zdrowie na to Boże Narodzenie.
Zeby sie Wom darzyło wszystko stworzenie.
W kumorze, oborze dej Panie Boże.
Zebyście mieli tyle wołków ile jes w płocie kołków
Tyle cielcecko kielo jes w leście jedliceck.
Zebyście łorali śtyroma pugami,
a jak nie śtyroma to trzoma,
a jak nie trzoma to dwoma,
a jak nie dwoma to jednym ale godnym.
Zebyście byli zdrowi i weseli jako w niebie Janieli.*

Amen.

Te i inne życzenia składano na XIV Powiatowym Przeglądzie Kolędniczym „Zagrojcie ta Turoniowi” w Kasinie Wielkiej w dniach 12-13 stycznia.

Zainteresowanie tym przeglądem, zarówno widzów, jak też grup kolędniczych, z roku na rok jest coraz większe. Publiczność oklaskiwała 26 grup kolędniczych z powiatu limanowskiego, które do udziału w Powiatowym Przeglądzie

w Kasinie Wielkiej wytypowane zostały na przeglądach gminnych. Liczną grupę stanowili przedstawiciele z terenu gminy Mszana Dolna: z Olszówki, Raby Niżnej, Łostówki, Kasinki Małej, Kasiny Wielkiej i Lubomierza. Wszystkie grupy prezentowały wysoki poziom artystyczny i merytoryczny. Poza konkursem wystąpiła grupa kolędnicza z Pleśnej, reprezentująca powiat tarnowski. Na otwarcie imprezy przybyły delegacje z powiatu kłodzkiego, który reprezentowali: Monika Wielichowska, poseł na Sejm RP, Dariusz Kłownikowski, przewodniczący Rady Powiatu, Krzysztof Baldy, członek Zarządu Powiatu Kłodzkiego oraz Mirosława Boduch sekretarz powiatu kłodzkiego; powiatu polkowickiego: Mariusz Dzumyk członek Zarządu Powiatu Polkowickiego i Grzegorz Majewicz sekretarz powiatu polkowickiego.

Goście z Lubomierza z burmistrzem Wiesławem Ziółkowskim na czele oraz wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba złożyli gratulacje staroście limanowskiemu Janowi Puchale za uzyskanie zaszczytnego tytułu „Człowieka Ro-

ku Polskiego Samorządu”, a także wyróżnienia za „Najlepiej Zarządzany Powiat”.

Przegląd rozpoczął się od wspólnego zaśpiewania kolędy „Wśród nocnej ciszy”, a później grupy zaprezentowały – jak oceniło jury – wysoki poziom swoich artystycznych umiejętności. Co bardzo cieszy nie tylko organizatorów. To znak, że tradycje bożonarodzeniowe na terenie gminy mają szansę przetrwać bardzo długo.

Na zakończenie imprezy z koncertem wystąpiła orkiestra dęta „Echo-Zagórzan” z Kasiny Wielkiej. Nagrody dla grup kołędniczych zostały ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Limanowej, Urząd Gminy Mszana Dolna, Bank Spółdzielczy w Mszanie Dolnej, ks. Jana Zająca, FHU Cadbud z Mszany Dolnej, Starostwo Powiatowe w Kłodzku oraz osoby prywatne.

PIOTR LULEK

Protokół posiedzenia Komisji Artystycznej oceniającej XIV Powiatowy Przegląd Zespołów Kołędniczych „Zagrojcie ta Turoniowi”, który odbył się w dniach 12-13 stycznia 2013r. w Kasinie Wielkiej.

Komisja w składzie: Aleksandra Bogucka – etnomuzykolog, Benedykt Kafel – etnograf, dr hab. Stanisław Węglarz – etnolog, po obejrzeniu 26 grup kołędniczych, w tym 9 grup dziecięcych, 5 młodzieżowych i 12 grup dorosłych (w tym jednej grypy kołędniczej z Pleśnej poza konkursem) oraz omówieniu zaprezentowanych programów, postanowiła przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

A. w kategorii dziecięcej (od 7 do lat 13):

- I miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 400 zł otrzymuje grupa kołędnicza „Z gwiazdą” z Pasierbca;
- II miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 300 zł otrzymuje grupa kołędnicza „Z gwiazdą” z Kasiny Wielkiej;
- III miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 200 zł otrzymuje grupa kołędnicza „Z sopecką” z Zalesia;
- 6 wyróżnień wraz z nagrodami pieniężnymi w wysokości po 200 zł otrzymują grupy kołędnicze: „Z konikiem” z Jaworznej, „Draby” z Łaskowej, „Herody” z Olszówki, „Z gwiazdą” z Krasnych Lasocic, „Żywa szopka” z Lubomierza, „Z gwiazdą” z Łostówki.

B. w kategorii młodzieżowej (od 14 do lat 17):

- I miejsce i nagrodę ufundowaną przez ks. Jana Zająca w postaci jednodniowego pobytu (dla grupy do 15 osób) w Ośrodku Rekolekcyjnym na Śnieżnicy otrzymuje grupa kołędnicza „Z gwiazdą” z Ujanowic;
 - dwa równorzędne II miejsca i nagrodę pieniężną w wysokości 300 zł otrzymują: grupa kołędnicza „Herody” z Jodłownika i „Z turoniem” z Sadku-Kostrzy;
 - III miejsce wraz z nagrodą pieniężną w wysokości 200 zł otrzymuje grupa kołędnicza „Herody” z Raby Niżnej;
 - wyróżnienie wraz z nagrodą w wysokości 200 zł otrzymuje grupa kołędnicza „Z turoniem” z Kasinki Małej.
- Ponadto na Małopolski Przegląd Grup Kołędniczych „Pastuszkowe kołędowanie” w Podegrodziu komisja zakwalifikowała laureatów I i II miejsca w kategorii dziecięcej, tj. grupa kołędnicza z Pasierbca, Kasiny Wielkiej, Ujanowic, Jodłownika i Sadku-Kostrzy.

C. W kategorii dorosłych:

- I miejsce wraz z „Laską kołędniczą” i nagrodą pieniężną w wysokości 600 zł oraz puchar ufundowany przez burmistrza gminy i miasta Lubomierz otrzymuje grupa kołędnicza „Żywa szopka” z Lubomierza;
 - dwa równorzędne II miejsca i nagrody pieniężne po 500 zł otrzymują grupy kołędnicze: „Z turoniem” z Jaworznej i „Z gwiazdą” z Pasierbca;
 - trzy III miejsca i nagrody w wysokości po 400 zł, otrzymują grupy kołędnicze: „Pasterze” z Sadku-Kostrzy, „Z gwiazdą” ze Starej Wsi, „Z turoniem” z Kasiny Wielkiej wraz z nagrodą rzeczową zamiast pieniężnej w postaci sprzętu RTV ufundowanego przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku;
 - 5 wyróżnień wraz z nagrodą pieniężną w wysokości po 300 zł, otrzymują grupy kołędnicze: „Z gwiazdą” z Piszczowej, „Z gwiazdą” z Makowicy, „Z turoniem” z Jurkowa, „Herody” z Kamienicy oraz „Z gwiazdą” ze Szczyrzycy.
- Ponadto na Ogólnopolski Konkurs Grup Kołędniczych w ramach „Karnawału Góralskiego” w Bukowinie Tatrzańskiej zakwalifikowano laureatów I, II, III miejsc, tj. grupy kołędnicze z Lubomierza, Jaworznej, Pasierbca, Sadku – Kostrzy, Starej Wsi i Kasiny Wielkiej.
- Komisja stwierdza, że Powiatowy Przegląd Kołędniczy „Zagrojcie ta Turoniowi” w Kasinie Wielkiej jest ważnym miejscem do przekazania tradycji kołędniczych całego regionu Lachów limanowskich i górali zagórzanskich.

Tegoroczny konkurs reprezentował bardzo wysoki i wyrównany poziom artystyczno-merytoryczny. Komisja widzi potrzebę kontynuowania tradycyjnych form kołędowania w środowisku regionalnym i lokalnym. Komisja wyraża wdzięczność władzom powiatowym oraz władzom gminy Mszana Dolna na czele z wójtem Bolestawem Żabą za przychylny stosunek do imprezy i pomoc finansową. Dziękujemy organizatorom, a w szczególności grupom kołędniczym i licznie zgromadzonej widowni.

Dziękujemy wszystkim sponsorom, których wykaz stanowi załącznik do niniejszego protokołu, za okazaną pomoc.

Na tym protokół zakończono i podpisano:

Aleksandra Szurmiak Bogucka

Benedykt Kafel

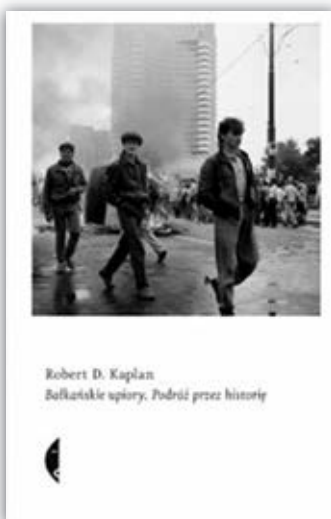
Stanisław Węglarz

Kasina Wielka 13 stycznia 2013 r.

Biblioteka poleca

Kto czyta, więcej wie

DLA DOROSŁYCH

Robert D. Kaplan **Bałkańskie upiory. Podróż przez historię**

Gdy w 1914 roku serbski nacjonalista zastrzelił w Sarajewie habsburskiego następcę tronu, oczy wszystkich zwróciły się na Bałkany. Od tego zamachu rozpoczęła się pierwsza wojna światowa... W 1991 roku, gdy na półwyspie rozgorzały krwawe, bratobójcze walki, ponownie okazało się, że nie można bagatelizować drzemających w tym regionie konfliktów. Europa patrzyła wtedy na Bałkany z przerażeniem i niedowierzaniem, bo zignorowała ostrzeżenie. Kiedy pod koniec lat osiemdziesiątych Robert D. Kaplan alarmował, że na Bałkanach wrze, a Jugosławii grozi rozpad, został zlekceważony. Przez wydawców, którzy nie chcieli opublikować *Bałkańskich upiory* w obawie, że temat nie przyciągnie czytelników. I przez polityków, którzy nie dostrzegali zagrożenia.

Bałkańskie upiory. Podróż przez historię to pasjonujące połączenie reportażu i eseju. Autor – amerykański dziennikarz, reporter wojenny i analityk polityczny – dociera do źródeł narodowych resenty-

mentów. Pokazuje splot gwałtownych namiętności, które doprowadziły do pełnej okrucieństwa wojny. Jego książka to także przestroga. Na świecie wiele jest miejsc podobnych do bałkańskiego kotła – etnicznych i religijnych beczek prochu, które w każdej chwili mogą niespodziewanie wybuchnąć...

Książka Roberta D. Kaplana nie tylko pomaga zrozumieć źródła konfliktów na Bałkanach, a zwłaszcza w byłej Jugosławii, ale w znakomity sposób ukazuje tło tych konfliktów i zaskakujące często motywy działań polityków i zwykłych ludzi. Po lekturze tej książki rozumiemy nie tylko więcej, ale także inaczej, bardziej w kategoriach konkretnych niż politologicznego banału.

PROF. DR HAB. MARCIN KRÓL

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Brandon Mull **Baśniobór. Tajemnice smoczego azylu**

IV część bestsellerowego cyklu. Kolejne przygody całkiem zwykłego rodzeństwa w niezwykłym Baśnioborze.

Stowarzyszenie Gwiazdy Wieczornej nie cofnie się przed niczym, żeby zdo-

być wszystkie artefakty otwierające więzienie demonów.

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia. Choinka, prezenty i nareszcie wolne od szkoły! W tym roku Kendra i Seth z pewnością nie będą się nudzić podczas świątecznego obiadu z rodziną... Z *Dziennika sekretów* Pattona Burgessa Kendra dowiaduje się, gdzie został ukryty klucz do skarbca zawierającego kolejny artefakt. Aby go odnaleźć, Rycerze Świtu muszą dostać się do smoczego azylu – Gadziej Opoki – i pokonać wszystkie niebezpieczeństwa na drodze do Smoczej Świątyni. Przed rozpoczęciem wyprawy trzeba jednak zdobyć pierwszy róg jednorożca gorliwie strzeżony przez centaurów. Kto byłby gotów podjąć się tego zadania? Cóż, chyba nie

Książka Roberta D. Kaplana nie tylko pomaga zrozumieć źródła konfliktów na Bałkanach, a zwłaszcza w byłej Jugosławii, ale w znakomity sposób ukazuje tło tych konfliktów i zaskakujące często motywy działań polityków i zwykłych ludzi.

ma zbyt wielu chętnych... Zaraz, zaraz, a gdzie znów podział się Seth?

Porwanie, śmiertelnie groźna misja, sobowtór, zdrady... Jakie jeszcze wyzwania czekają bohaterskie rodzeństwo? Dowiesz się, jeśli tylko odważysz się przekroczyć bramę smoczego azylu!

Brandon Mull (ur. 1974) miał się różnych zajęć, był m.in. aktorem komicznym, archiwistą i copywriterem. *Baśniobór* (2006), jego debiut powieściowy, szybko stał się bestsellerem. Do dziś ukazało się pięć tomów przygód Kendry i Setha, trwają prace nad ekranizacją cyklu. Po polsku opublikowano

Baśniobór (W. A. B. 2011) i *Baśniobór: Gwiazda Poranna wschodzi* (W. A. B. 2011). Mull jest ponadto autorem powieści *Pingo* i *The Candy Shop War* oraz pracuje nad cyklem *Beyonders*, którego drugi tom ukaże się w marcu 2012 roku. Mieszka w amerykańskim stanie Utah z żoną i trójką dzieci.

Ewa Stachniak

Katarzyna Wielka. Gra o władzę

Katarzyna Wielka. Gra o władzę to opowieść o jednej z najbardziej śmiałych i bezwzględnych kobiet w historii. Napisa-
sana z wielkim rozmachem książka po-
zwala nam zajrzeć, niczym przez dziurkę
od klucza, zarówno do reprezentacyjnych
komnat, jak i sypialni Pałacu Zimowego.
Jak odnaleźć się w świecie, w którym aż
roi się od intryg i spisków? W którym nie

is4n(c-3-4ft* (it(P)90(as4n(c-3-4f5Tc17 (65eG63)193* ti363)1926rymnie) 7owego.) szpsgiem?5eG63)J (kood)-15ća43Td (oposłę)-193(naj6yc

Odwiedziny w Domu Seniora

W styczniu dzieci pamiętają nie tylko o swoich babciach i dziadkach, ale również o starszych mieszkających niedaleko szkoły w Domu Seniora „Jaworzynka” w Lubomierzu. 31 stycznia uczniowie SP nr 1 im odwiedzili przebywające tam osoby. Specjalnie dla nich przygotowali program artystyczny, wcielając się w rolę kołędników. Kolędy śpiewali przy akompaniamencie skrzypiec, na których grała Aleksandra Wachała. Po przedstawieniu wręczyli seniorom drobne upominki. RENATA OGIELA

Dzieci dzieciom bajki piszą

Pod takim hasłem odbył się konkurs, ogłoszony przez Europejskie Centrum Bajki (www.stolica-bajek.pl), w którym wzięli udział uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 1 w Lubomierzu. Jedna z uczennic zdobyła specjalne wyróżnienie.

Jak czytamy na stronie organizatora, od 15 listopada ub. r. jurorzy literackiego konkursu w składzie: Andrzej Smulczyński – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Busku Zdroju, Andrzej Borycki – redaktor naczelny „Tygodnika Extra Korso” oraz pracownicy Europejskiego Centrum Bajki: Anna Raś, Anna Pasternak, Jagoda Nutowicz-Piechowicz, wnikliwie czytali i oceniali prace młodych autorów. Z 800 nadesłanych bajek jury nagrodiło 20. Uczennica klasy piątej SP w Lubomierzu Wioleta Kuczaj zdobyła wyróżnienie specjalne, a bajka jej autorstwa zatytułowana „Ogrodniczka” zostanie opublikowana wraz z innymi wyróżnionymi utworami.

MAŁGORZATA KAWECKA

Zagórzańska Kraina Legend

Tuż przed Świętami Bożego Narodzenia ogłoszone zostały wyniki konkursu „Moja Gmina, Moja Mała Ojczyzna”, zorganizowanego przez Fundację Gospodarki i Administracji Publicznej w Krakowie. Pierwsze miejsce zajęły uczennice ze Szkoły Podstawowej w Glisnem: Natalia Oleksy i Marcelina Kaczmarczyk, za pracę pt. „Zagórzańska Kraina Legend”. Do konkursu, który miał na celu rozwijanie wśród uczniów poczucia tożsamości lokalnej i przynależności do swojego miejsca zamieszkania, przystąpiło ok. 70 uczestników. Marcelina i Natalia przedstawiły swoją wizję rozwoju turystyki w Glisnem i zarazem w gminie Mszana Dolna. W nagrodę otrzymały laptop, który zdecydowały się przekazać na rzecz szkoły. DOROTA MUCHA

Idee Korczaka, humor Tuwima

Nie przebrzmiały w naszej pamięci, echa szeroko zakrojonych działań, podejmowanych na niwie wychowawczej w roku 2012, który był rokiem Janusza Korczaka. Rokiem, w którym zgłębiając założenia jego ponadczasowej pedagogiki, nauczyliśmy się docenić go jako genialnego człowieka, wychowawcę i autora oraz zrozumieć, że idee, które propagował kilkadziesiąt lat temu, są aktualne także dziś.

Wzbogaceni i uwrażliwieni naukami korczakowskimi podjęliśmy kolejne wyzwanie, które rozpoczęliśmy 30 stycznia. Było to dla społeczności Szkoły Podstawowej Nr 2 w Kasince Małej nie lada wydarzenie. Podczas tegorocznych obchodów Święta Patrona Szkoły zainaugurowany został w naszej placówce Rok Tuwimowski. Nie dziwi zapewne nikogo wielka radość, jaką odczuwamy przy tej okazji, gdyż jako jedyna w gminie szkoła nosząca imię poety, czujemy się szczególnie wyróżnieni decyzją Sejmu, który na grudniowym posiedzeniu przyjął ustawę w sprawie ustanowienia roku 2013 Rokiem Juliana Tuwima, a doniosłości temu wydarzeniu przydaje fakt, że to właśnie twórczość naszego patrona przez lata kształtowała wrażliwość, nie tylko kolejnych roczników naszych absolwentów, ale przede wszystkim wrażliwość kolejnych pokoleń Polaków.

Środowe spotkanie rozpoczęła dyrektorka Czesława Łabuz, która, witając serdecznie zebranych, podkreśliła wyjątkową atmosferę panującą w szkole, głównie za sprawą charakterystyki dzieci – prawie wszystkie wcieliły się w postaci z wierszy naszego patrona – oraz

dekoracji, które stanowią prace konkursowe inspirowane twórczością Tuwima. Słowa wdzięczności skierowała dyrektorka na ręce rodziców, którzy bardzo aktywnie włączyli się w prace nad przygotowaniem kostiumów, oraz nauczycieli inspirujących działania uczniów.

W skupieniu i z uwagą wysłuchaliśmy odczytanego tekstu nobilitującej naszą szkołę ustawy:

W 2013 roku przypada 60. rocznica śmierci i stulecie poetyckiego debiutu Juliana Tuwima. Obie rocznice stanowią okazję do oddania hołdu temu wielkiemu poecie, który kształtował język, wyobraźnię i społeczną wrażliwość wielu pokoleń Polaków, ucząc ich zarazem poczucia humoru i ukazując optymizm codziennego życia.

Poezja Juliana Tuwima jest jedną z najważniejszych w XX w. propozycji uprawiania sztuki słowa w języku polskim, umiejętnie łącząc giętkość i błyskotliwość tego języka z manifestacjami humoru i obecnością mowy potocznej.

Bogata i różnorodna twórczość autora „Kwiatów polskich” stanowi żywą i atrakcyjną propozycję dla odbiorców w różnym wieku. (...)

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu dorobku poety dla dziedzictwa narodowego, ogłasza rok 2013 Rokiem Juliana Tuwima.

Uczniowie klasy VI przedstawili w przygotowanej przez siebie prezentacji życiorys i ciekawostki z życia poety:

Julian Tuwim urodził się pod koniec XIX wieku w Łodzi. Był polskim poetą żydowskiego pochodzenia, pisarzem, autorem wodewili, skeczy, librett operetkowych i tekstów piosenek, jednym z najpopularniejszych poetów dwudziestolecia międzywojennego. Od młodości fascynowały go języki obce i przekłady literackie. Był tłumaczem poezji rosyjskiej, francuskiej, niemieckiej, łaciny oraz przełożył na język esperanto wiersze Leopolda Staffa. Po rodzicach odziedziczył zamiłowanie do przedmiotów humanistycznych, które szły mu świetnie. Nieco gorzej było z nauką przedmiotów ścisłych. Dla nas jest znany przede wszystkim jako autor znakomitych, ponadczasowych wierszy dla dzieci,

m.in. „Lokomotywa” „Ptasie radio”, „Okulary”, „Słoń Trąbalski”, „Bambo.” „Rzepka” oraz poematu „Kwiaty polskie”, którego słowa są mottem, zamieszczonym na tablicy patrona, będącej wizytówką naszej szkoły.

– *Mało kto jednak wie – zaznaczyła dyrektorka – że życie Juliana Tuwima wcale nie miało charakteru i barwy jego wesołych wierszy. Osobiste koleje losu poety pełne były różnego rodzaju przeszkód, kłopotów i trosk. Przez wiele lat zmagał się z różnego rodzaju zaburzeniami nerwicowymi, z których najbardziej dokuczała mu agorafobia, czyli lęk przed przebywaniem na otwartej przestrzeni, wyjściem z domu, tłumem i miejscami publicznymi. Cierpiał także na zaburzenia depresyjne. Ze względu na specyficzne problemy zdrowotne, to co po sobie zostawił godne jest jeszcze większego szacunku, podziwu i hołdu dla wielkiego talentu.*

Po tym uroczystym wprowadzeniu rozpoczęliśmy przygotowywane prezentacje; były to inscenizacje utworów Tuwima, odtworzone przez poszczególne klasy z wielką pasją i wykorzystaniem niekonwencjonalnych środków artystycznych. W formule teleturnieju „Jeden z dziesięciu” klasy starsze wykazały się wiedzą na temat życia i twórczości poety.

Po świątecznym poczęstunku przygotowanym przez Radę Rodziców bawiono się na zabawie karnawałowej w przebraniach tuwimowskich bohaterów. Szkolne święto zakończyło wręczenie nagród dla zwycięzców konkursów wiedzy, plastycznego, na najciekawsze przebranie oraz podziękowań za przygotowane inscenizacje.

Ogłoszony Rok Tuwima wpisał się w program wychowawczy szkoły i trwające prace nad nadaniem szkole sztafetu, który ufundowali rodzice. Będziemy podejmować wyzwania, łącząc szczytne idee Korczaka oraz wrażliwość, talent a jednocześnie humor Tuwima, wierząc w poetycką moc jego twórczości, która będzie naszą inspiracją.

Marzymy również, by udać się nie tylko lokomotywą marzeń, ale w rzeczywistości, w podróż do miejsc związanych z Julianem Tuwimem.

ELA JAKUBIAK

Laurki od wnuków

Dzień Babci i Dziadka w szkołach na terenie gminy obchodzony jest zawsze bardzo wyjątkowo. Na tę okazję wnuczeta już od grudnia w swoich szkołach przygotowywały okolicznościowe programy artystyczne, uczyły się wierszyków i piosenek, wykładały laurki, a rodzice i nauczyciele planowali poczęstunek.

W tym roku Dzień Babci i Dziadka przypadł w samym środku ferii. Część szkół zorganizowała spotkania tuż przed zimową przerwą, część tuż po niej. Dzieci z Łostówki zaprosiły swoich gości w pierwszą sobotę ferii, a wnuczeta z Glisnego, Olszówki, Raby Niżnej i Kasinki Małej dla Babci i Dziadka wystąpiły w pierwszym tygodniu po powrocie z wypoczynku.

W repertuarze występów dominowały jasełka, wystąpiły także zespoły regionalne i grupy kołędnicze, do których należą uczniowie. Najgłośniej oklaskiwano występy maluchów, szczególnie przedszkolaków. Pozostając w świątecznym klimacie, babcie i dziadkowie chętnie kołędowali z wnukami i wspólnie zasiedli do poczęstunku.

DOROTA MUCHA

Szkola na ferie

„Łączymy przyjemne z pożytecznym” – takie hasło przyświecało zajęciom zorganizowanym dla uczniów w Szkole Podstawowej Nr 1 w Lubomierzu podczas pierwszego tygodnia ferii.

Miały one charakter edukacyjny, połączony z elementami rekreacji. Uczniowie, którzy mieli problemy w nauce w I półroczu przychodzili, by uzyskać pomoc z poszczególnych przedmiotów. Mogli nadrobić braki z języka polskiego, matematyki, przyrody czy historii. Ponieważ ferie to także, a może przede wszystkim, czas odpoczynku, uczestniczyli również w zajęciach sportowych czy komputerowych oraz 15 stycznia w zabawie karnawałowej.

MAŁGORZATA KAWECKA

Patrol Elektrośmiec

Co zrobić ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym? Tego uczyła się młodzież gimnazjalna z Raby Niżnej, Kasinki Małej, Kasiny Wielkiej i Mszany Górnej podczas warsztatów, zorganizowanych 8-9 stycznia. Program szkolenia obejmował również warsztaty robienia zdjęć, reportaży i filmów.

Dzięki współpracy z Fundacją MiLA (Miejsc i Ludzi Aktywnych) i fir-

mą Remondis Elektrorecycling Sp. z o.o. w ramach projektu „Elektro-nie-śmiec” w Urzędzie Gminy Msza-na Dolna odbyło się dwudniowe szkolenie dla 20-osobowej grupy młodzieży z Patrolu Elektrośmiec. W pierwszym dniu szkolenia uczestnicy zdobyli informacje, jak prawidłowo postępować ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, natomiast w drugi dzień odbyły się warsztaty dziennikarskie. Zdobyte na nich umiejętności już wkrótce będą mieli okazję

wykorzystać. Za parę tygodni członkowie Patrolu otrzymają do dyspozycji stronę internetową www.mlodzireporterzy.pl, gdzie będą zamieszczać relacje i reportaże ze swoich działań. Kampania służy przełamaniu stereotypów związanych ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, którego duża część trafia na dzikie wysypiska śmieci z powodu niewiedzy, co zrobić z tym sprzętem i jak go zutylizować.

Młodzież gimnazjalna aktywnie brała już udział w grudniowej zbiórce elektroodpadów, wręczając mieszkańcom torby i kalendarze ekologiczne w zamian za przekazane przez nich elektrośmieci.

MAŁGORZATA LEŚNIAK

Jeżdżę z głową

Projekt realizowany przez władze województwa małopolskiego pod patronatem marszałka województwa małopolskiego Marka Sowy i słynnej polskiej snowboardzistki, a zarazem poseł na Sejm RP Jagny Marczułajtis-Walczak.

Z programu skorzystały władze Gminy Mszana Dolna uzyskując 50% dotację, przy wkładzie rodziców i udziale środków gminnych, na naukę jazdy na nartach dla grupy 80 dzieci. Na miejsce realizacji projektu wybrano Stację Narciarską SKI Lubomierz oraz ŚNIEŻNICA w Kasinie Wielkiej, które po zakończeniu programu uzyskują tytuł Stacji Przyjaznej Dzieciom. W ramach programu dzieci miały zapewnionych instruktorów narciarstwa, sprzęt, ubezpieczenie i transport do stacji narciarskiej i z powrotem.

Projekt obfitował w wiele atrakcji dla uczestników, jak również dla ich rodziców. Przy bardzo dobrych warunkach

narciarskich, stok w Lubomierzu przeżywał obłęd. 80 uczestników (uczniów klas III) z 8 szkół podstawowych (Kasiny Wielkiej, Lubomierza, Mszany Górnej, Łostówki, Glisnego, Kasinki Małej i Raby Niżnej) z terenu Gminy, na zakończenie ujawniło nabyte umiejętności. Widok nie do powtórzenia. Zaskoczeniem dla uczestników był grill oraz ciepła herbata na świeżym powietrzu sponsorowana przez instruktorów. Na zakończenie przeprowadzone zostały zawody w slalomie – zjazd na czas. Zwycięzcy zostali uhonorowani medalami, wszyscy uczestnicy odebrali dyplomy z rąk wójta oraz przewodniczącego Rady Gminy.

Korzystając z możliwości dofinansowania, również przez marszałka województwa małopolskiego nauki pływania, od miesiąca kwietnia rozpoczniemy wyjazdy ze starszymi uczniami na krytą pływalnię do Limanowej.

AGATA CHORAŹGWICKA

SP nr1 w Lubomierzu

ZPO Kasinka Mała

Czas wigilijnych spotkań

Zanim w domach i w sercach na dobre zapłonęło betlejemskie światło do wigilijnych stołów zasiedli uczniowie i nauczyciele szkół z terenu gminy.

Roziskrzona choinka oraz ciche melodie kolęd zagościły w środę, 19 grudnia, w Szkole Podstawowej Nr 1 w Lubomierzu. Dopisali zaproszeni goście: ojciec proboszcz Piotr Głód, sołtys wsi Józef Gacek, emerytowani nauczyciele: Maria Dudzik, Maria Bugajska i Anna Malarz oraz przedstawiciele Rady Rodziców, których serdecznie powitała dyrektor Jadwiga Baran-Stożek. Tę ciepłą świąteczną atmosferę wzbogaciło przedstawienie zaprezentowane przez uczniów z klas I-VI. Konferansjerzy zapowiadali kolejne kolędy, które rozbrzmiewały uroczystie wśród akompaniamentu skrzypiec, saksofonu i keyboardu. Po akademii nastąpiło łamanie się opłatkiem i uroczysty obiad wigilijny.

20 grudnia świętowano w Szkole Podstawowej w Glisnem. Tego dnia od-

było się rozstrzygnięcie konkursu pt. „Moja bożonarodzeniowa kartka z elementami regionalnymi”, w którym wzięło udział blisko 60 uczniów szkół z terenu gminy. Podczas przedświątecznego spotkania zostały wręczone nagrody za prace plastyczne w trzech kategoriach: dzieci 5-6-letnie, klasy I – III oraz klasy IV – VI. Nagrodzeni, ich opiekunowie oraz zaproszeni goście obejrzeni jasełka w wykonaniu uczniów z Glisnego oraz wspólnie zasiedli do wigilijnego stołu.

W większości szkół gminy wigilijne spotkania odbyły się w piątek, 21 grudnia. W Szkole Podstawowej w Łostówce po raz pierwszy uczestniczyły w niej przedszkolaki z nowo otwartego oddziału. Przygotowany przez uczniów program artystyczny przypominał najważniejsze polskie zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem. Oprawę muzyczną, złożoną z kolęd i pastorałek, zapewnił Zespół Regionalny prowadzony przez Krystynę Kornaś. Znakomicie poradziły sobie drugoklasistki Patrycja

Dudzik i Gabrysia Malec, które wraz ze starszymi koleżankami akompaniowały na skrzypcach. Po odczytaniu fragmentu Ewangelii wszyscy zasiedli do posiłku. Mamy działające w Radzie Rodziców serwowały w tym roku m.in.

W jasełkach młodzież zaprezentowała uwspółcześnioną wersję wydarzeń sprzed dwóch tysięcy lat. Uczniowie w scenach odgrywanych w betlejemskiej szopce przedstawiali Dzieciątka Jezus problemy, z jakimi boryka się współczesny człowiek.

zupę grzybową i smażoną rybę. Zaproszenie na uroczystość przyjęli przewodniczący Rady Gminy Jan Chorągwicki oraz emerytowani pracownicy szkoły, wśród nich Józefa Węglarz. Szczególnym elementem Wigilii było tu wręczenie nagród uczniom, którzy wzięli

udział w konkursach na ozdobę choinkową oraz dekorację sali lekcyjnej.

Także w piątek opłatkiem połamali się uczniowie w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej. W jasełkach młodzież zaprezentowała uwspółcześioną wersję wydarzeń sprzed dwóch tysięcy lat. Uczniowie w scenach odgrywanych w betlejemskiej szopce przedstawiali Dzieciątka Jezus problemy, z jakimi boryka się współczesny człowiek – pracołizm, nietolerancję, agresję, obojętność, egoizm – a spotkanie z Bogiem przynosi światu miłość, nadzieję, pokój. Przesłanie to zostało podkreślone przez radosny śpiew tradycyjnych kolęd i utworów o charakterze świątecznym. Po zakończeniu akademii młodzież spotkała się w klasach ze swoimi wychowawcami, aby połamać się opłatkiem, złożyć sobie życzenia. Wcześniej każdy mógł skosztować wigilijnych potraw przygotowanych przez Radę Rodziców.

W żadnej ze szkół na terenie gminy nie zabrakło świątecznej atmosfery, spotkań pełnych ciepła i wspólnej radości, a uczniowie po raz kolejny pokazali swoją miłość i szacunek do tradycji.

DOROTA MUCHA

(na podstawie materiałów nadesłanych przez szkoły)

Kasina Wielka wyróżniona w ogólnopolskim konkursie

W styczniu w Warszawie został rozstrzygnięty konkurs na plakat promujący ogólnopolską kampanię „Elektro-nie-śmieci” organizowany przez Fundację Miejsc i Ludzi Aktywnych MiLA.

Wyróżniona w nim została uczennica klasy IIIb Gimnazjum w Kasinie Wielkiej Marianna Frasunek. Do konkursu wpłynęło 65 prac z całej Polski, a tylko cztery – w tym praca Marianny – zostały nagrodzone jako najlepiej odpowiadające kryteriom konkursu.

Gimnazjum w Kasinie Wielkiej jest aktywnie zaangażowane w ochronę środowiska. Od wielu lat bierzemy udział w licznych akcjach. Powyższy konkurs był częścią projektu „Elektro-nie-śmieci”, który opiera się na sieci 20 szkół z kilku województw, włączonych w kampanię na rzecz zbierania, segregowania i odzyskiwania odpadów związanych z zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym (ZSEE). W styczniu wzięliśmy udział w dwudniowych warsztatach dziennikarskich dla młodych Eko-Reporterów, podczas których młodzież gimnazjal-

na uczyła się, jak tworzyć teksty prasowe, reportaże i robić dobre zdjęcia, a także uzyskała wiele informacji dotyczących ZSEE. Będą one bardzo przydatne w dalszych działaniach m.in. podczas organizacji zbiórek ZSEE oraz do edukowania młodzieży i dorosłych w tym zakresie – podkreśla nauczycielka Marianny.

MATA LORENC

Opłatek na Uniwersytecie Pedagogicznym

60 dzieci należących do Zespołu Regionalnego „Olszowianie” wraz z opiekunami: Wiolettą Kraus, Iwoną Kubińską i Stanisławem Kościelniakiem wzięło udział w uroczystym opłatkem na Uniwersytecie Pedagogicznym w Instytucie Pedagogiki Szkolnej i Przedszkolnej w Krakowie. Zaproszenie otrzymali od prof. Bożeny Muchackiej, dr Kingi Łopot-Dzierwy oraz Józefa Romka, wykładowców uczelni. Działający od 2,5 roku zespół śpiewał tradycyjne olszowskie kolędy, przedstawił również obchód kolędowania pt. „Kolędnicy z Herodem”.

WIOLETTA KRAUS

Do wyższych rzeczy zostałem stworzony – czyli Boża rywalizacja na stoku

Piękna pogoda, mnóstwo śniegu, łyży radości, szczęście – to wszystko towarzyszyło 9 lutego uczestnikom III Ogólnopolskiej Spartakiady Narciarskiej organizowanej przez KSM w Konikach.

Ponad 150 osób zebrało się 9 lutego w malowniczej miejscowości Koninki, by stanąć w szranki i zaważyć o zwycięstwo. Tegorocznym hasłem zawodów były słowa św. Stanisława Kostki: „Do wyższych rzeczy zostałem stworzony”. Rywalizacja o podium rozpoczęła się wspólną modlitwą, której przewodniczył ks. Rafał Buzafa, asy-

stent diecezjalny KSM Archidiecezji Krakowskiej. Słowa zachęty do uczestników skierowali również właściciel Stacji Narciarskiej Koninki – Józef Pasek, Wicestarosta Limanowski Franciszek Dziedzina oraz prezes KSM AK – Katarzyna Kucik.

Zawodnicy rywalizowali w trzech kategoriach wiekowych, dzieci 8-12 lat, młodzież 13-16 lat na z podziałem na płęć oraz 17-30 lat, w dwóch konkurencjach narty lub snowboard. Nie zabrakło również najbardziej widowiskowej konkurencji, czyli zjazdu na „byłe czym”. Jak co roku największym zainteresowaniem uczestników cieszyły się narty. Wśród dzieci do 12 lat na nartach zwyciężyła Oliwia Kuterma z rewelacyjnym czasem 23.13 sek., a w konkurencji snowboard Julian Korcosz, uzyskując czas 43.24 sek. W kategorii 13-16 lat kobiet zwyciężyły: Natalia Biłko (narty) z czasem 24.69 oraz Faustyna Wołek (snowboard), która przejechała trasę z czasem 45.70 sek. Wśród panów w tej kategorii zwyciężyli Stanisław Kapturkiewicz (narty, 23.70) oraz Michał Kniter (snowboard, 36.98). Natomiast w kategorii wiekowej 17-30 lat pierwsze miejsce wynikiem 24.21 sekundy wywalczyła Maria Biłko (narty) oraz z czasem 37.61 Magdalena Guzik (snowboard). Najstarsi panowie pokazali się z jak najlepszej strony, uzyskując zdumiewające wyniki. Tu zwycięzcami byli Łukasz Kulpa (narty) z czasem 22.93 oraz Adam Soroczyński (snowboard) – 35.26 sek. W tym roku po raz pierwszy w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Narciarskiej KSM mogli

wziąć udział księża. W tej kategorii rywalizowało 8 kapłanów. Pokazali, że duszpasterze nie tylko prowadzą ludzi do Boga, ale również zachęcają do aktywnego spędzania czasu. Bezkonkurencyjny okazał się ks. Mirosław Lenart, uzyskując czas 23.71 sek. Dużo radości zarówno uczestnikom, jak i oglądającym przysporzyła ostatnia konkurencja, czyli zjazd na „byłe czym”. Bezkonkurencyjna okazała się grupa z KSM-Balice, która wyznaczoną trasę pokonała efektownie i w dobrym stylu na dmuchanym materacu z zadaszeniem, przypominającym lektkę.

Zwycięzcy III Ogólnopolskiej Spartakiady Narciarskiej dostali medale, puchary oraz atrakcyjne nagrody rzeczowe. Wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali darmowe dzienne karty na wyciąg krzesełkowy w Koninkach oraz jednorazowy bilet wstępu na ściankę wspinaczkową w Centrum Wspinaczkowym Forteca w Krakowie.

Młodym sportowcom przez cały czas towarzyszyły świetne warunki atmosferyczne oraz wsparcie ze strony kibicujących im rodzin i znajomych oraz przemili sędziowie i obsługa stoku. Głównym celem organizatorów było promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu, rywalizacji w duchu zasad fair play oraz kontakt z Panem Bogiem i drugim człowiekiem. Udział w Spartakiadzie był bezpłatny, zapisać się mógł każdy amator, wypełniając formularz zgłoszeniowy na stronie KSM AK.

Honorowym patronatem Spartakiadę objęli: Jego Eminencja Ksiądz Stanisław Kardynał Dziwisz, Metropolita Krakowski oraz Jan Puchała, Starosta Limanowski. Partnerem strategicznym imprezy oraz sponsorem była Stacja Narciarska Koninki na czele z jej właścicielem, Józefem Paskiem. Współorganizatorami i sponsorami nagród rzeczowych było: Starostwo Powiatowe w Limanowej, Decathlon, Miasto i Gmina Mszana Dolna wraz z Wójtem Bolesławem Żabą oraz Gmina Niedźwiedź. Patronat medialny nad III Ogólnopolską Spartakiadą Narciarską KSM objęli: portal Franciszkańska 3, Radio Plus, Gość Niedzielny, Przewodnik Katolicki oraz Katolicki Miesięcznik Studencki Tryby.

KAROLINA MAZURKIEWICZ

Karnawał Góralski – równorzędne nagrody dla grup kołędniczych z terenu Gminy

W tegorocznej, 41. już edycji, Góralskiego Karnawału w Bukowinie Tatrzańskiej udział wzięły dwie grupy kołędnicze z terenu Gminy Mszana Dolna, które eliminacje na Festiwal uzyskały na Powiatowym Przeglądzie Kołędniczym „Zagrojcie ta Turoniowi” w Kasinie Wielkiej.

Obydwie grupy: „Z turoniem” z Kasiny Wielkiej oraz „Żywa szopka” z Lubomierza zdobyły tam II miejsca wraz ze „srebrnymi rozetami góralskimi” oraz nagrodami pieniężnymi.

Jak podkreślają jurorzy przeglądu: „Komisja z satysfakcją zauważa wciąż niesłabnącą pracę, w przekazywaniu młodszemu pokoleniu tradycji kołędowania w lokalnych wspólnotach. Utrzymujący się od wielu lat wysoki poziom merytoryczny i duże zróżnicowanie prezentowanych programów jest w znacznym stopniu zasługą terenowych eliminacji oraz spotkań warsztatowych z instruktorami i członkami grup kołędniczych”.

Tym bardziej cieszy fakt, że w kultywowaniu lokalnych tradycji ludowych mamy swój znaczący udział, czego dowodem są tak wysokie miejsca zajmowane przez grupy reprezentujące naszą Gminę w ogólnopolskich konkursach.

Serdecznie gratulujemy!

MAGDA POLAŃSKA

Mistrzostwa Gminy Mszana Dolna w minikoszykówce dziewcząt i chłopców

Te same szkoły na podium

17 i 18 grudnia w hali sportowej przy Zespole Szkoły i Przedszkola w Olszówce odbyły się Mistrzostwa Gminy Mszana Dolna w minikoszykówce dziewcząt i chłopców.

Po dwudniowej rywalizacji wyłoniono najlepszych. Zarówno wśród dziewcząt, jak i chłopców na podium stanęły drużyny reprezentujące te same szkoły.

Pierwsze miejsce w obu kategoriach zdobyła ekipa gospodarzy – z Olszówki (opiekun Piotr Kowalik), drugie miejsce – młodzi koszykarze i koszykarki z Lubomierza 1 (Józefa Nachman), a trzecie – zawodnicy Kasinki Małej 1 (Łukasz Szlachetka). Wygrani reprezentowali gminę w zawodach powiatowych w Mszanie Dolnej (dziewczęta) i w Limanowej (chłopcy). Nagrody dla najlepszych, ufundowane przez Urząd Gminy Mszana Dolna, wręczał w imieniu wójta Bolesława Żaby – jego zastępca Tadeusz Klimek i dyrektor szkoły w Olszówce Bogusława Pajdzik.

PIOTR KOWALIK

Małopolska Liga Biegów Narciarskich

Na starcie blisko 400 zawodników z 22 gimnazjów i 21 szkół podstawowych z Małopolski – zawody w Lubomierzu były jak do tej pory najliczniej obsadzone podczas III edycji Małopolskiej Ligi Biegów Narciarskich.

Pierwotnie impreza miała się odbyć w Kasinie Wielkiej. Jednak z powodu odwilży organizatorzy zdecydowali się ją przenieść do Lubomierza.

Młodzi biegacze narciarscy z Małopolski rywalizowali stylem dowolnym na dystansach od 1 do 3 kilometrów. W zawodach wystartowało 83 zawodników z terenu powiatu limanowskiego.

Reprezentujący gminę Mszana Dolna zajęli następujące miejsca w poszczególnych kategoriach:

kl. III Gimnazjum (3kmF) dziewczęta:

- 6. Anna Górecka – G. Kasinka Mała
- 8. Katarzyna Bierowiec – G. Kasina Wielka
- 12. Justyna Nowak – G. Kasina Wielka

Chłopcy:

- 9. Sebastian Mysza – G. Mszana Górna
- 16. Dominik Klimek – G. Kasina Wielka

kl. II Gimnazjum (3kmF) dziewczęta:

- 3. Klaudia Kołodziej – G. Mszana Górna
- 9. Joanna Węglarz – G. Mszana Górna

- 11. Paulina Walczak – G. Mszana Górna
- 13. Oliwia Kołodziej – G. Mszana Górna
- 14. Angelika Mikotańczyk – G. Mszana Górna

Chłopcy:

- 9. Krystian Kubowicz – G. Kasina Wielka
- 12. Maciej Kaleta – G. Kasina Wielka
- 13. Michał Piekarczyk – G. Kasinka Mała
- 15. Dawid Wydra – G. Kasinka Mała

kl. I Gimnazjum (3kmF) dziewczęta:

- 5. Weronika Kaleta – G. Kasina Wielka
- 15. Aleksandra Kowalczyk – G. Kasina Wielka

Chłopcy:

- 3. Tomasz Stoński – G. Mszana Górna
- 18. Kacper Ziemianin – G. Kasina Wielka
- 20. Jan Stożek – G. Kasinka Mała
- 21. Mirek Stożek – G. Kasinka Mała
- 22. Kamil Łabuz – G. Kasinka Mała
- 23. Kamil Dziatkowiec – G. Kasinka Mała
- 24. Witold Salawa – G. Kasinka Mała
- 25. Artur Solarz – G. Kasina Wielka

kl. VI Szkoły Podst. (2kmF) dziewczęta:

- 11. Justyna Zięba – SP I Kasinka Mała
- 13. Karolin Kuczaj – SP I Mszana Górna
- 15. Zuzanna Kulig – SP I Mszana Górna
- 19. Sabina Kałuża – SP I Mszana Górna
- 20. Anna Opiota – SP I Kasinka Mała
- 23. Małgorzata Sabura – SP Kasina Wielka
- 26. Ewa Łacna – SP Kasina Wielka

Chłopcy:

- 12. Mateusz Jarosz – SP I Mszana Górna

- 26. Mateusz Sabura – SP Kasina Wielka
- 27. Paweł Rapta – SP Kasina Wielka
- 28. Kacper Rusin – SP I Kasinka Mała
- 30. Damian Mucha – SP I Kasinka Mała

kl. V Szkoły Podst. (2kmF) dziewczęta:

- 9. Sara Kuczaki – SP I Mszana Górna
- 16. Barbara Lis – SP I Kasinka Mała
- 20. Lidia Opiota – SP I Kasinka Mała
- 22. Aleksandra Łabuz – SP I Kasinka Mała
- 27. Magdalena Rusnarczyk – SP Kasina Wielka

kl. IV i młodszy (1kmF) dziewczęta:

- 8. Karolina Kaleta – SP Kasina Wielka
- 15. Joanna Kopytek – SP Kasina Wielka
- 17. Maria Janina – SP Kasina Wielka
- 37. Beata Nowak – SP Kasina Wielka

Chłopcy:

- 6. Krystian Faron – SP Kasina Wielka
- 19. Marcin Kuczaj – SP I Mszana Górna
- 20. Mateusz Leżański – SP I Kasinka Mała
- 32. Dawid Tupta – SP Kasina Wielka
- 37. Arkadiusz Kaleta – SP Kasina Wielka
- 38. Norbert Kaleta – SP Kasina Wielka

Pełne wyniki zawodów dostępne są na stronie www.skipol.pl

Źródło: SKIPOL.PL

W uroczystości zakończenia zawodów uczestniczyli m.in. starosta limanowski Jan Puchała, członek Zarządu Mieczysław Uryga, dyrektor ZPO Limanowa Paweł Pięta, wicedyrektor MOS PL Limanowa, a zarazem wiceprezes MSZS Kraków Feliks Piwowar.

Dużą pomoc w organizacji zawodów wnieśli także wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba oraz jego zastępca Tadeusz Klimek i dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 1 w Lubomierzu – Jadwiga Baran-Stożek.

Podziękowania należą się także Stanisławowi Mrowcy za przygotowanie tras i pomoc sędziowską dla PPN Nowy Targi PSZS Nowy Targ oraz Krzysztofowi Nizińskiemu z Kasinki Małej.

Posiłek sponsorowali – firma MARKAM Andrzej Marek Skolarus z Kasinki Małej, Piekarnia Barbara i Władysław Marszałik i wójt Mszany Dolnej.

Puchary i medale ufundowało Starostwo Powiatowe Limanowa i MOS PL Limanowa.

PAULINA ŁABUZ

FOT. ARCH.

Justyna Kowalczyk na finiszu sezonu

Rywalizacja Pucharu Świata w biegach narciarskich znalazła się już niemal na swoim finiszu. Do końca sezonu pozostały już tylko starty w Skandynawii z finałem w Szwecji. Justyna Kowalczyk, także i w tym sezonie bez wątpienia należy do czołówki świata.

Na uwagę zasługuje tutaj spektakularny występ i zwycięstwo w niezwykle ciężkim cyklu startów Tour de Ski, gdzie polska biegaczka w wielkim stylu pokonała swoje rywalki.

W kalendarzu startów na ten sezon znajdowała się jedna z najważniejszych, po Igrzyskach Olimpijskich imprez sportowych, mianowicie Mistrzostwa Świata w narciarstwie klasycznym, rozgrywane cyklicznie co dwa lata. Najlepszych biegaczy narciarskich gościło włoskie Val di Fiemme. Justyna Kowalczyk, pojawiła się tam niewątpliwie w roli faworytki i tym razem nie zawiodła. Zdobywając srebrny medal w biegu na 30 km stylem klasycznym, udowodniła swoją przynależność do absolutnego top światowych biegów narciarskich. Chociaż oczekiwania przed mistrzostwami były o wiele większe i po startach w Val di Fiemme pozostał pewien mały niedosyt, to lokaty zdobyte przez naszą biegaczkę, należą do jednych z najwyższych w historii polskich biegów narciarskich.

W klasyfikacji generalnej Pucharu Świata po dotychczasowych startach, Justyna Kowalczyk jest na miejscu pierwszym, z deklasującą liczbą punktów 1552, na drugim miejscu plasuje się Therese Johaug z 1047 punktami, trzecia pozycja przypada tutaj kolejnej reprezentantce Norwegii Kristin Steira, która zgromadziła do tej pory 929 punktów. Miejsce czwarte z liczbą punktów 906 zajmuje rewelacyjna w tym sezonie amerykanka Kikkan Randall.

Osiągnięcia najlepszej polskiej biegaczki nie pozostawiają złudzeń, niewąt-

pliwie Justyna Kowalczyk jest jedną z najbardziej wybitnych postaci sportu. Nie dziwi więc fakt, że została uznana Najlepszym Sportowcem Roku 2012 w plebiscycie Przeglądu Sportowego i TVP, zostawiając w pokonanym polu m.in. złotych medalistów Igrzysk Olimpijskich Tomasza Majewskiego i Adria- na Zielińskiego. Przed Justyną Kowalczyk tej sztuki dokonali tylko Stanisław Walasiewicz, Irena Szewińska i Adam Małysz, jednak nikomu w historii plebiscytu nie udało się to cztery razy z rzędu. Serdecznie gratulujemy!

Wyniki Justyny Kowalczyk w sezonie 2012/2013:

- 27 miejsce Gällivare SZWECJA 10 km stylem dowolnym
- 12 miejsce Gällivare SZWECJA Sztafeta 4x5 km

Ruka Triple

- 7 miejsce Kuusamo FINLANDIA Sprint stylem klasycznym
- 11 miejsce Kuusamo FINLANDIA 5 km stylem dowolnym
- 2 miejsce Kuusamo FINLANDIA 10 km stylem klasycznym
- 1 miejsce Canmore FINLANDIA 10 km stylem klasycznym (start masowy)
- 21 miejsce Canmore KANADA sprint stylem dowolnym

- 1 miejsce Canmore KANADA skiathlon (7,5 km stylem klasycznym + 7,5 km stylem dow.)

Tour de Ski

- 3 miejsce Oberhof NIEMCY Prolog 2,5 km stylem dowolnym
- 1 miejsce Oberhof NIEMCY 10 km stylem klasycznym (pościgowy)
- 7 miejsce Müstertal SZWAJCARIA sprint stylem dowolnym
- 1 miejsce Toblach WŁOCHY 15 km stylem dowolnym (pościgowy)
- 1 miejsce Toblach WŁOCHY 3 km stylem klasycznym
- 1 miejsce Val di Fiemme WŁOCHY 10 km stylem klasycznym (start masowy)
- 1 miejsce Val di Fiemme WŁOCHY 9 km stylem dowolnym (pościgowy)

Klasyfikacja końcowa Tour de Ski:

1. Justyna Kowalczyk (Polska) 2: 25.21,6
2. Therese Johaug (Norwegia) strata 27,9 s
3. Kristin Støermer Steira (Norwegia) + 2.39,5
4. Krista Lahteenmaki (Finlandia) + 3.04,7
5. Astrid Jacobsen (Norwegia) + 3.13,5
6. Heidi Weng (Norwegia) + 3.29,1

- 2 miejsce Liberec CZECHY Sprint stylem klasycznym
- 3 miejsce La Clusaz FRANCJA 10 km stylem klasycznym (start masowy)
- 43 miejsce Sochi ROSJA sprint stylem dow.
- 1 miejsce Davos SZWAJCARIA sprint stylem klasycznym
- 2 miejsce Davos SZWAJCARIA 10 km stylem dowolnym

Mistrzostwa świata – Val di Fiemme

- 6 miejsce sprint stylem klasycznym
- 5 miejsce skiathlon (7,5 km stylem klasycznym + 7,5 km stylem dowolnym)
- 9 miejsce Sztafeta 4x5 km
- 2 miejsce 30 km stylem klasycznym

Klasyfikacja generalna Pucharu Świata

1. Justyna Kowalczyk	1552
2. Therese Johaug	1047
3. Kristin Steira	929
4. Kikkan Randall	906
5. Anne Kyllönen	790
6. Heidi Weng	669
7. Marit Bjørgen	642
8. Krista Lähteenmäki	573
9. Astrid Uhrenholdt Jacobsen	558
10. Charlotte Kalla	473

KATARZYNA GUCIA